БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 148 (17.132). • 29 июнь 1978 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин

ВАТАННИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДЛАРИ

ҲАРБИЙ АКАДЕМИЯЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАР ШАРАФИГА КРЕМЛДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

28 июнь куни Катта Кремль саройида ҳарбий академияларни битирувчилар шарафига қабул маросими бўлди. Уни СССР Мудофаа министрлиги билан Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг Бош сиёсий бошқармаси ўтказди.

Қабул маросимида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. В. Смирнов, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудирлари Н. И. Савинкин, И. Д. Сербин, Е. М. Тяжельников, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари, Совет Иттифоқи Маршаллари ва қўшин турларининг маршаллари, бошқа таниқли ҳарбий бошлиқлар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов йиғилишда нутқ сўзлади. Йиғилиш аҳли уни самимий кутиб олди. Д. Ф. Устинов академияларни битирувчиларни ҳамда ҳарбий академияларнинг бутун шахсий составини армия ва флот учун навбатдаги юқори малакали мутахассислар тайёрлаб чиқарилиши билан самимий қутлади.

(Давоми учинчи бетда).

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети сизларни, ўқитувчилар Бутуниттифоқ съездининг делегатларини, халқ зиёлиларимизнинг шонли отряди бўлмиш мамлакат барча маориф ходимларини қизғин ва астойдил табриклайдилар.

Совет халқ маорифи социалистик ижтимоий тузум туфайли юзага келди. Унда В. И. Лениннинг ягона, меҳнат, политехника мактаби тўғрисидаги доҳиёна йўл-йўриқлари муттасил амалга оширилмоқда. Совет халқ маорифи коммунизм идеалларига чексиз садоқатли янги жамият қурилишида актив қатнашувчи совет кишиларининг барча авлодларини тарбиялашга бебаҳо ҳисса қўшди. Мамлакатда социал ва илмий-техникавий тараққиётнинг замонавий талабларига мос келадиган умумий мажбурий ўрта таълимни амалга ошириш юзасидан Коммунистик партия ўртага қўйган тарихий вазифа муваффақиятли ҳал этилди. Барча иттифоқдош ва автоном республикаларда халқ маорифи чинакам равнақ топди, бу эса ленинча миллий сиёсат тантанасининг яққол ифодасидир. Ривожланган социализмнинг ана шу буюк ютуқлари СССР Конституциясида қонун тарзида мустаҳкамлаб қўйилди.

Мактаб тўғрисидаги масала доимо олға қиладиган ҳаракатимиз тўғрисидаги масала бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Эндиликда, ўрта маълумот умумий ва мажбурий бўлиб қолган бир пайтда ёш авлодларни коммунистик руҳда тарбиялашда ўқитувчининг роли янада кўпроқ ошди.

Ҳаётбахш марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбияланган совет ўқитувчилари олижаноб маориф жабҳасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Партия билан Совет ҳукумати ўқитувчиларнинг тинимсиз самарали фаолиятини юксак қадрлайдилар ва уларнинг фидокорона меҳнати учун чуқур миннатдорчилик изҳор этадилар.

Етук социализм жамияти экономика ва маданиятни ривожлантириш учун янги уфқлар очиб бермоқда, халқ маорифига нисбатан янги талаблар қўймоқда. Ҳозирги босқичда мактабнинг энг асосий вазифаси КПСС XXV съездининг халқ маорифини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, ўқувчиларга таълим ва тарбия бериш самарадорлиги ҳамда сифатини ошириш, уларни ҳаётга ва меҳнатга тайёрлаш тўғрисидаги қарорларини изчиллик билан амалга оширишдан иборат.

Мактаб шахсни ҳар томонлама камолотга эриштиришни таъминлайдиган асосий маскандир. У йигит ва қизларни марксча-ленинча дунёқараш, букилмас ғоявий эътиқод руҳида вояга етказади; уларда юксак ахлоқийлик, меҳнатсеварлик, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида, буржуа идеологияси ва ахлоқига муросасизлик, социалистик Ватанимизни ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялайди.

Умумий таълим мактабларининг, ўрта махсус ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари ўқиш даврида фан асосларини чуқур ва мустаҳкам эгаллаш, бу билимлардан амалда фойдалана олиш, шу тариқа аввало моддий ишлаб чиқариш соҳасидаги меҳнат фаолиятига актив қўшилиш учун тўлиқ имконият оладилар. Ишни шундай йўлга қўйиш керакки, ижтимоий фойдали, унумли меҳнат ҳар бир йигит ва қизнинг ҳаётий эҳтиёжи, унинг маънавий камолоти негизи бўлиб қолсин.

Давлат аҳамиятига эга бўлган ана шу муҳим вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда ўқитувчилар, педагог коллективлар ҳал қилувчи роль ўйнайдилар. Ҳозирги шароитда таълим билан тарбиянинг бирлигини, ўқувчиларни ғоявий-сиёсий меҳнат, ахлоқий эстетик жиҳатдан тарбиялашга ва жисмоний жиҳатдан ривожлантиришга комплекс ёндашиш, мактабнинг совет халқи ҳаёти ва меҳнати билан, коммунистик қурилиш практикаси билан боғланишини мустаҳкамлаш жуда муҳимдир. Таълим-тарбия иши методларини такомиллаштириш, мактаб ўқувчиларини ўз билимларини мустақил тўлдириш кўникмалари билан қуроллантириш зарур.

Совет ўқитувчиси — актив ижодкор куч. У болалар ёшлар учун юксак коммунистик ғоявийлик ва ахлоқийлик, ишга ихлос билан қараш намунасидир. Ўқитувчи комсомол, пионер ташкилотлари ва ўқувчиларнинг бошқа ташкилотларига уларнинг мактаб ўқувчилари актив ҳаётий позициясини шакллантириш, уларнинг мустақиллиги ва ташаббускорлигини, ўқиш ва меҳнатдаги бурч ва масъулият туйғусини ривожлантириш соҳасидаги ишида ёрдам бериши муҳимдир.

Ёш авлодни турмушга тайёрлаш умумхалқ иши. Ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялашда оила ва жамоатчилик муҳим ўрин олади. Бирорта партия, касаба союз, комсомол ташкилоти, бирорта меҳнат коллективи мактаб ишларидан четда қолиши мумкин эмас, чунки болалар ва ёшларга таълим ҳамда тарбия бериш тўғрисидаги ғамхўрлик — севикли Ватанимизнинг келажаги тўғрисидаги ғамхўрликдир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети совет ўқитувчиларига янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилайдилар ҳамда маориф ходимлари партия билан халқ олдидаги юксак бурчни бундан буён ҳам шараф билан бажара берадилар, ўзларининг илҳомбахш меҳнатларини коммунистик жамиятнинг актив бинокори бўлмиш янги инсонни тарбиялашдан иборат буюк ишга сарфлай берадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СОВЕТ МАКТАБИНИНГ КАТТА ВАЗИФАЛАРИ

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

Ватанимизнинг келажаги ҳозир мактабда таълим олаётганларнинг қандай иш тутишига боғлиқ бўлади. Шу боисдан ҳам мамлакатимизда ўз меҳнати ва илҳомини янги инсонни, коммунистик жамиятнинг актив бинокорини тарбиялашдек буюк ишга бағишлаган инсон — ўқитувчи умумхалқнинг шу қадар иззат-икроми ва ҳурматига сазовор бўлган.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг халқ маорифи системасини такомиллаштириш тўғрисидаги доимий ғамхўрлигидан руҳланган совет ўқитувчилари Москвада ўзларининг Бутуниттифоқ съездига тўпланишди. Съезд 28 июнь куни Кремлнинг Съездлар саройида тантанали равишда очилди. Совет педагоглари кўп миллионли отрядининг салкам тўрт минг вакили мамлакатнинг барча республикалари, ўлка ва областларидан делегат бўлиб келдилар.

Съезд ишида партия ва совет ходимлари, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбарлари, фан ва маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари, қардош социализм мамлакатларидан келган меҳмонлар ўқитувчилар билан бирга қатнашмоқдалар.

КПСС XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларига таълим-тарбия беришни янада такомиллаштириш ва уларни меҳнатга тайёрлаш тўғрисида»ги қарорини бажариш соҳасида халқ маорифи органлари ва мактабларнинг вазифалари съезд делегатларининг диққат марказида турибди.

Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, К. В. Русаков ўртоқларни мажлис аҳли гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олди.

Съезд делегатлари ва меҳмонлари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

(Давоми иккинчи бетда).

РОСТОВ ОБЛАСТЬ САЛЬСК РАЙОНИДАГИ «ГИГАНТ» ҒАЛЛАЧИЛИК СОВХОЗИ КОЛЛЕКТИВИГА

Азиз ўртоқлар!

«Гигант» совхозига Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилишда қабул қилинган мактубингиз билан ғоят қизиқиб танишиб чиқдим.

Мамлакат қишлоқ хўжалигини социалистик негизда ўзгартиришнинг бутун шонли йўли каби совхозингизнинг ярим асрлик тарихи ҳам ленинча кооператив плани тантанасининг ёрқин далили. Коммунистик партиянинг аграр сиёсати изчиллик билан амалга оширилаётганлиги натижасидир.

«Гигант» совхози социалистик қурилишнинг барча босқичларида йирик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юритиш намунаси бўлиб келди. Сизлар ўзларингизнинг шонли юбилейингизни ажойиб ютуқлар билан нишонламоқдасиз. Совхоз ғаллакорлари, чорвадорлари, барча ходимларининг фидокорона, шавкатли меҳнати туфайли далаларда мўл ҳосил етилмоқда, фермаларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда, хўжаликнинг экономикаси мустаҳкамланмоқда.

Коллектив бу йил гектар бошига 35 центнердан дон етиштириб давлатга 60 минг тонна, яъни пландагидан 21 минг тонна кўп юқори сифатли дон сотиш, дон, гўшт, сут, кунгабоқар, сабзавот сотиш юзасидан беш йилликнинг уч йили топшириқларини ошириб бажаришдан иборат янги, янада юксак социалистик мажбуриятларни қабул қилганлиги тўғрисидаги хабарингиз жуда зўр мамнуният бағишлади. Шу нарса айниқса қимматлики, бу билан сизлар умуман ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффакиятли адо этиш учун мустаҳкам замин тайёрлаяпсизлар.

Сизларнинг юксак мажбуриятларингиз — совет кишилари ўзининг жонажон давлати манфаатлари тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатувчи яққол мисолдир. Сизларнинг тажрибангиз кенг оммалашади, сизларнинг олижаноб ташаббусингиз барча колхозлар ва совхозларда, ҳар бир район, область, ўлка, республикада қўллаб-кувватланади, деб ўйлайман.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари «Гигант» совхози коллективининг ташаббусига алоҳида эътибор беришларига, қишлоқ меҳнаткашларининг бу йил ўрим-йиғим ва тайёрлаш ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш учун, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни янада кўпайтириш учун, уч йиллик топшириқлар даражасига эришибгина қолмай, шу билан бирга беш йилликни барча кўрсаткичлар бўйича сўзсиз бажариш учун мустаҳкам заминга эга бўлиш йўлидаги ҳаракатига бошчилик қилишларига аминман.

Ҳосил учун курашнинг якунловчи босқичида даладан то тайёрловчигача бўлган ўрим-йиғим конвейери барча бўғинларининг аниқ пухта ва ҳамжиҳат ҳаракат қилишини таъминлаш, ўрим-йиғим мавсумида қатнашаётганларнинг ҳаммаси учун яхши меҳнат шароитлари ва маиший шароитларни яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш жуда муҳимдир.

«Гигант» ғаллачилик совхози коллективини Ватаннинг юксак мукофоти билан қизғин ва самимий табриклайман. КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда янги-янги меҳнат зафарлари, янада катта муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўқувчиларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида эришган муваффақиятлари учун умумий таълим мактабларининг, ҳунар-техника билим юртлари ва ўрта махсус ўқув юртлари ўқитувчиларидан катта бир группасини 1978 йил 27 июндаги Фармонига мувофиқ СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Алоҳида ўрнак кўрсатган ўқитувчилардан 46 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширилади.

Ленин ордени билан 134 киши, Октябрь Революцияси ордени билан 231 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 1.508 киши, «Ҳурмат Белгиси» ордени билан 3.991 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали билан 1.917 киши ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан 2.202 киши мукофотланди.

Фармон «СССР Олий Советининг ведомостлари»да ва маҳаллий матбуотда эълон қилинади.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари хизмат кўрсатиш соҳасидаги биринчи ярим йиллик топшириғини 26 июнда бажардилар. Саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 28 июнда бажарилди. (ЎзТАГ).

«СОЮЗ-30» КОСМИК КЕМАСИНИ ХАЛҚАРО ЭКИПАЖ БОШҚАРМОҚДА

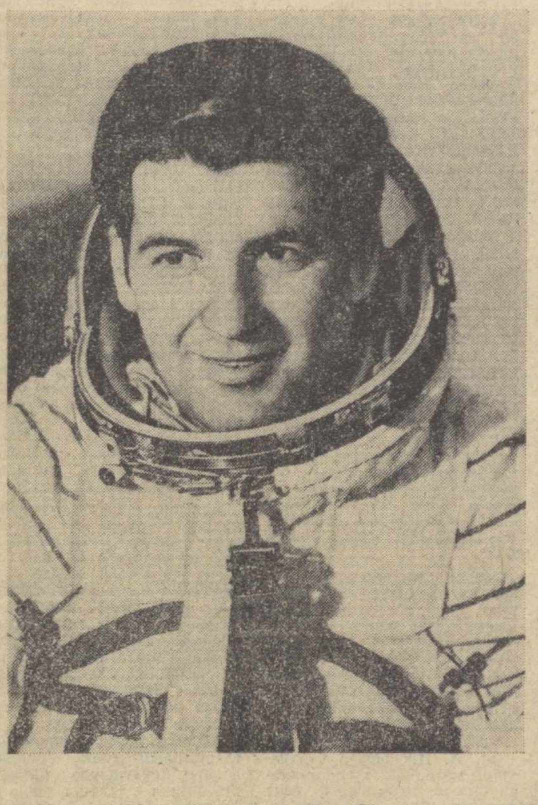

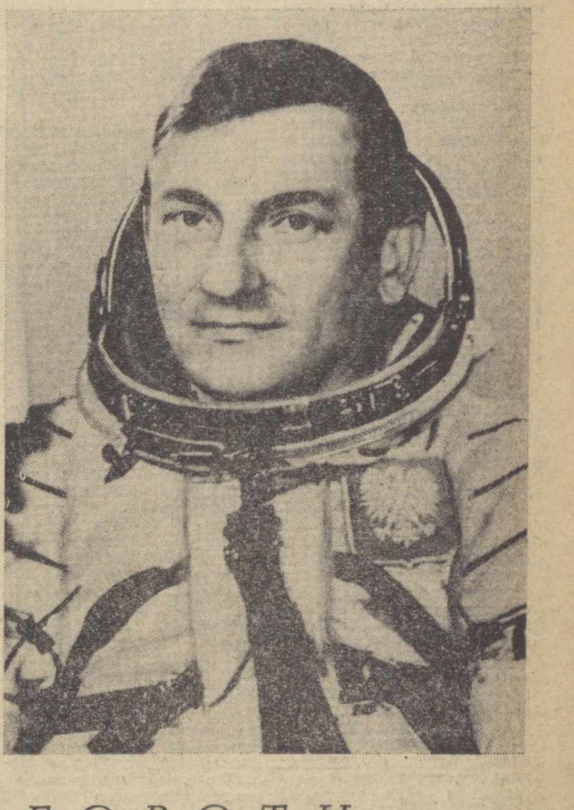

ТАСС АХБОРОТИ

1978 йил 27 июнда Москва вақти билан соат 18 дан 27 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-30» космик кемаси учирилди.

Совет космик кемасини халқаро экипаж: кема командири икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Петр Климук ва космонавт-тадқиқотчи Польша Халқ Республикаси граждани Мирослав Гермашевский бошқариб бормоқда.

«Союз-30» кемасининг учирилиши туфайли «Интеркосмос» ҳамкорлик программасига мувофиқ Болгария Халқ Республикаси, Венгрия, Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Куба Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси билан биргаликда космик фазони тинч мақсадларда тадқиқ этиш давом эттирилмоқда.

Шу программага мувофиқ 1978 йил март ойида «Салют-6» — «Союз» совет илмий-тадқиқот комплекси бортида ЧССР граждани иштирокида халқаро парвоз муваффақиятли ўтказилган эди. Польша Халқ Республикаси намояндасининг космосга учиши шу программани бажаришга қўшилган янги ҳиссадир.

«Союз-30» кемасининг парвози «Салют-6 — «Союз-29» орбитал илмий комплекс билан туташишни ва унинг бортида космонавтлар Коваленок ва Иванченков билан биргаликда тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказишни назарда тутади. Космонавтлар Коваленок билан Иванченковлар 1978 йил 15 июндан бери космосда иш олиб бормоқдалар.

«Союз-30» кемасининг борт системалари нормал ишлаб турибди. Космонавтлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Климук ва Гермашевский ўртоқлар учиш программасини бажаришга киришдилар.

Польшанинг тикланиш куни байрами арафасида совет космик кемасида совет ва поляк космонавтларининг учиши — СССР билан ПХР ўртасида дўстона ва мустаҳкам ҳамкорлик тобора ривожланаётганлигини кўрсатувчи яна бир мисолдир. Шу билан бирга социалистик фан ва техниканинг бу янги муваффақияти бутун социалистик ҳамдўстлик халқларининг манфаатлари ва мақсадлари муштараклигини ёрқин акс эттиради.

«Союз-30» кемасининг командири полковник КЛИМУК Петр Ильич

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Петр Ильич Климук 1942 йил 10 июлда Брест областининг Комаровка қишлоғида туғилди.

П. И. Климук 1963 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

1964 йилда Чернигов олий ҳарбий авиация билим юртини битириб чиққач, ҳарбий-ҳаво кучлари составида хизмат қилди.

Петр Ильич 1965 йилдан космонавтлар отрядига қабул қилинди, «Союз» космик кемаларида ва «Салют» орбитал станцияларида учишга тайёргарликнинг тўлиқ курсидан ўтди. У биринчи марта 1973 йил декабрь ойида «Союз-13» кемасининг командири сифатида космосга учган эди. 1975 йилда «Союз-18» кемасининг ҳамда «Салют-4» орбитал станциясининг командири сифатида 63 кун давомида иккинчи марта космосга парвоз қилди.

1977 йилда П. И. Климук Космонавтлар тайёрлаш марказидаги ишидан ажралмаган ҳолда Ю. А. Гагарин номидаги ҳарбий-ҳаво академиясини битириб чиқди.

Петр Ильич Климук ВЛКСМ Марказий Комитетининг аъзоси.

«Союз-30» кемасининг космонавт-тадқиқотчиси майор ГЕРМАШЕВСКИЙ Мирослав

Польша Халқ Республикасининг граждани майор Гермашевский Мирослав 1941 йил 15 сентябрда Липники посёлкасида туғилди.

У 1961 йилда Демблиндаги учувчилар ҳарбий авиация билим юртига ўқишга кирди. Гермашевский Мирослав билим юртини битиргандан кейин мамлакат ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинлари қирувчи авиациясида хизмат қилди.

Майор Гермашевский Мирослав — 1963 йилдан Польша Бирлашган ишчи партиясининг аъзоси.

1969 йилдан 1971 йилгача у Польша Халқ Республикасининг Бош штаби академиясида ўқиди, уни битириб чиққач, қирувчи авиацияда хизматини давом эттирди. Майор Гермашевский Мирослав биринчи класс ҳарбий учувчи.

Польша қўшинлари сафларида бенуқсон хизмат қилгани учун Хизмат Олтин Кресги ордени билан ва бир неча медаллар билан тақдирланди.

Майор Гермашевский Мирослав 1976 йилда Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш марказида «Интеркосмос» программаси бўйича киши бошқарадиган космик парвозга тайёргарлик кўра бошлади. У киши бошқарадиган «Союз» космик кемаси ва «Салют» орбитал илмий станцияси программасига мувофиқ учишга тайёргарликнинг тўлиқ курсидан ўтди.

«СОЮЗ-30» КЕМАСИ КОМАНДИРИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Биз икки қардош мамлакат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Польша Халқ Республикасининг гражданлари яна бир неча дақиқадан кейин «Союз-30» кемасида космосга парвоз қиламиз.

Бизнинг парвоз космик фазони тадқиқ этиш соҳасида социалистик мамлакатлар ҳамкорлиги программасини амалга ошириш йўлида қўйилган янги қадамдир. Бу программа «Интеркосмос» программаси иштирокчилари — социалистик мамлакатлар космонавтларининг совет космик кемаларида ва орбитал станцияларда учишини кўзда тутади.

«Салют-6» совет орбитал станциясида социалистик мамлакатлар космонавтлари бажарадиган космик тадқиқотлар социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасида илмий-техника алоқалари узлуксиз ривожланаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

«Союз-30» кемаси экипажи номидан маълум қиламан: космик парвозга тайёрмиз, бутун куч ва билимларимизни бизга топширилган масъул вазифани бажариш учун сарфлаймиз.

«Союз-30» кемасининг командири космонавт-учувчи КЛИМУК.

«СОЮЗ-30» КЕМАСИ ТАДҚИҚОТЧИ-КОСМОНАВТИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Мен, Польша Халқ Республикасининг граждани, «Союз-30» совет кемасида ва «Салют-6» орбитал станциясида космосга учишдек катта шарафга муяссар бўлдим. Менинг мамлакатим бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда «Интеркосмос» программасига мувофиқ киши бошқарадиган учишларда актив қатнашаётганлиги билан бахтиёрман ва фахрланаман. Учиш олдидан мана шу тантанали дамларда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетига ва Польша Халқ Республикаси ҳукуматига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматига менга билдирилган юксак ишонч учун яна бир марта чуқур миннатдорчилик изҳор этмоқчиман.

Маълум қиламан: халқаро экипаж составида «Союз-30» космик кемасида учишга тайёрман, менга билдирилган юксак ишончни оқлайман.

«Союз-30» кемасининг тадқиқотчи-космонавти, ПХР граждани ГЕРМАШЕВСКИЙ

СОВЕТ МАКТАБИНИНГ КАТТА ВАЗИФАЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **М. А. Сусловга** сўз берилади. Давомли қарсаклар остида у КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг ўқитувчилар Бутуниттифоқ съездига табрикномасини ўқиб эшиттирди.

Зўр мамнуният билан сизларга шуни маълум қиламанки, деди М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиумининг 1978 йил 27 июнь Фармонига мувофиқ мактабларнинг энг яхши ўрнак кўрсатган ўқитувчилари ва ҳунар-техника билим юртларининг муаллимларидан қирқ олти кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топшириладиган бўлди.

Айни вақтда СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан, ўқувчиларга таълим ва коммунистик тарбия беришда эришган муваффақиятлари учун умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари ва ўрта махсус ўқув юртларининг 10 минг ўқитувчиси Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев номидан М. А. Суслов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак номга сазовор бўлган, шунингдек Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотланган ўртоқларни астойдил, қизғин табриклади ва қутлади, уларга ёш авлодни юксак коммунистик ахлоқ, меҳнатсеварлик, социалистик Ватанга чексиз муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялашдан иборат олижаноб меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

СССР маориф министри **М. А. Прокофьев** доклад қилди. Совет педагогларининг меҳнатига юксак баҳо берилгани учун у КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советиҳ Президиумига, СССР Министрлар Советига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга чуқур миннатдорчилик изҳор этди ва ўқитувчилар ўзларининг бутун куч ва билимларини, бутун тажрибаларини коммунистик жамият бинокорларининг ёш ўринбосарларига таълим ва тарбия беришга сарфлашга қаттиқ бел боғлаганлар, деб ишонтирди.

Ўқитувчиларнинг шундан аввалги Бутуниттифоқ съездидан кейинги ўн йил мобайнида, деди сўнгра докладчи, партия билан давлатнинг биз учун программавий аҳамиятга эга бўлган бир қатор ҳужжатлари қабул қилинди. СССР Олий Совети совет маорифи тарихида биринчи марта ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг халқ маорифи тўғрисидаги қонун асосларини тасдиқлади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсий ташаббусига кўра, партия билан ҳукумат «Қишлоқ умумий таълим мактабининг иш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Леонид Ильичнинг нутқлари ва мақолаларида умумий ўрта таълимнинг мажбурийлиги принципи биринчи марта ўртага қўйилди, бу принцип эндиликда СССР Конституциясида мустаҳкамлаб берилди. Халқ маорифи арбобларига, ўқитувчиларга, комсомолга, пионерларга, мактаб ўқувчиларига юборилган табрикномаларда маориф муассасалари амалий ишининг энг муҳим масалалари яққол ифодалаб берилди.

СССРда вужудга келтирилган ва такомиллаштириб борилаётган ягона халқ маорифи системаси гражданларга умумий таълим, ҳунар-техника, махсус (ўрта ва олий) маълумот берилишини таъминламоқда, совет кишиларининг коммунистик дунёқарашини шакллантиришга хизмат қилмоқда ва ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутларни тугатишнинг муҳим омилларидан бири бўлиб турибди.

Бизнинг мамлакатимизда ёш авлодларга умумий мажбурий ўрта таълим беришга ўтиш ниҳоясига етказилди, бу иш партия билан совет халқининг, социалистик ижтимоий тузумнинг буюк ютуғидир. Шаҳар ёшлари каби қишлоқ ёшлари ҳам ўз вақтида тўлиқ ўрта маълумот олиши учун шароит яратилди. Кейинги ўн йил ичида қишлоқ жойларида тўққиз мингта ўрта мактаб очилди, тўққиз миллион ўринлик мактаб бинолари қурилди.

Ўқитувчиларнинг педагогик маҳоратини узлуксиз такомиллаштириш йўли билангина эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш мумкин. Мактабларимизда кўп минглаб ўқитувчилар — кенг билимли, ўз касбини бениҳоя севадиган, ўз ишининг ажойиб миришкорлари бўлган кишилар меҳнат қилишмоқда. Москва областида вужудга келган ва кенг миқёсда оммалашган «ижодий ишловчи ўқитувчидан-ижодий ишловчи коллективга» ҳаракати катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Биз умумий мажбурий ўрта таълим проблемасини муҳокама қилар эканмиз, деб давом этди докладчи, корхоналарда, колхозларда ва бошқа ташкилотларда тўлиқсиз ўрта мактабни тамомлаб, ўқишни давом эттира олмаган кўпгина нисбатан ёш кишилар меҳнат қилаётганлигини эсда тутишимиз керак. Утган ўн йил мобайнида етти миллиондан зиёд йигит-қиз ишловчи ёшларнинг кечки ва сиртқи мактабларида тўлиқ ўрта маълумот олиб чиқдилар. 5 миллионга яқин киши ҳозир шундай мактабларда таълим олмоқда. Аммо булар бизни мутлақо қаноатлантирмайди. «Ҳар бир ёш меҳнатчига — ўрта маълумот» деган ҳаракат кенг ёйилди. Тобора кўпроқ корхоналарнинг коллективлари социал ривожланиш планларига ва социалистик мусобақа шартларига ишловчи ёшларга таълим бериш кўрсаткичини қўшиб ўтмоқда. Бир қанча корхоналар ва хўжаликлар 1979 йилга бориб ўрта маълумоти бўлмаган барча ёш ишчиларни умумий таълим ўқувига жалб қилиш мажбуриятини олди. Ишлаб турган ёшлар умумий таълим савиясининг ўсиши малака ва пировард натижада меҳнат унумдорлигининг ошишига самарали таъсир қилмоқда. Шу жиҳатдан олганда Волжск автомобиль заводи ибратли иш қилмоқда. Завод коллективи асосан ёшлардан иборат. Шу коллективдаги ҳар 100 ходимдан 80 нафари олий, ўрта махсус ва тўлиқ умумий ўрта маълумотли кишилардир, 6600 киши ҳозир ўқиб турибди. ВАЗнинг муваффақиятларида ўқитувчиларнинг ҳиссаси бор, десак муболаға бўлмайди. Бундай мисоллар жуда кўп.

Сиртқи ва кечки мактабларни корхоналарга имкони борича яқинлаштириш, илмфан асосларини ўрганишни малакани ошириш билан қўшиб олиб бориш, таълим-тарбия жараёнини, бинобарин, битириб чиқувчиларнинг билим сифатини ҳам янада яхшилаш — бугунги куннинг вазифасидир.

Ўрта махсус ўқув юртлари ва ўрта ҳунар-техника билим юртлари муҳим аҳамиятга эгадир. Ана шу системалар, айниқса ўрта ҳунар-техника билим юртлари қудратли равишда ривож топмоқда. Улар ўрта таълимнинг юқори поғонасини табақалаштириш имконини беради, бу эса йигит ва қизларни вояга етказишда жуда муҳим омили бўлади.

Мактабларнинг педагогик коллективлари таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш ва унинг мазмунини такомиллаштириш устида кўп меҳнат қилдилар. Биз такомиллаштирилган программалар, дарсликлар, методик китобларга, мактаб практикасига сарфланган жуда катта меҳнатни ижобий баҳолаш билан бирга ўқув жараёнида жамият ва табиат ривожининг фундаментал қонунларини чуқур очиб беришга бутун эътиборни биринчи галда қаратиш йўли билан ишни янада яхшилаш мумкинлигини сезиб турибмиз.

Шуни ҳисобга олиб, ҳозирнинг ўзидаёқ мактабларнинг ўқув программаларини қайта кўриб чиқишга киришилди. Программалардан иккинчи даражали ва ҳаддан ташқари мураккаб материалнинг чиқариб юборилиши асосий илмий тасаввурларни ўзлаштириш учун вақтни кўпайтириш имконини беради.

М. А. Прокофьев ўқитувчини методика қўлланмалари билан таъминлаш ғоят муҳимлигини таъкидлади. Методика — педагогика фанининг назариядан практикага бевосита кўприк соладиган қисмидир. Мактабда олинган, билимни марксча-ленинча дунёқарашнинг, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализмининг мустаҳкам негизи бўлиб қолиши лозим. Мактабни тамомлаётган ҳар бир ўқувчи меҳнат оиласига дунёқарашнинг мутлақо шаклланган асослари билан қўшилиши керак.

Кўпгина мактабларда Лениннинг назарий меросини ўрганиш пухта ўйлаб ташкил этилган. Лениннинг баъзи асарлари программаларга киритилган. Орттирилган тажрибани оммалаштириш ва уни умумлаштиришда «В. И. Ленин ҳаёти, фаолияти, асарларини, КПСС ҳужжатларини ўрта мактабда ўрганиш» мавзуидаги Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси муҳим аҳамиятга эга бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу конференцияга махсус мактуб йўллаб, мактабнинг бу ишини ғоявий-сиёсий тарбиянинг негизи, марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришнинг қудратли воситаси деб баҳолади.

Ўқувчи мамлакат олдида турган асосий проблемаларни тушуниши, уларни ҳозир, ўзи мактабда ўқиётган пайтда ва келгусида, халқ хўжалигига бориб ишлаётганида рўёбга чиқаришда ўз роли ва масъулиятини пухта ўйлаши лозим.

Республикалардаги ўқитувчилар съездларида СССР халқларининг миллатлараро алоқа тили бўлган рус тилини ўқитишни яхшилашга алоҳида эътибор берилди. Бу тилни ўрганишга иштиёқ зўр. Мактабни бошқариш органлари, методика муассасалари, олимлар шу дамгача орттирилган ижобий тажрибани оммалаштириш чораларини кўришлари, мукаммал дарсликлар, қўлланмалар, дидактик материаллар яратишда ёрдам беришлари, ўқитувчилар малакасини оширишда ёрдамни кучайтиришлари зарур.

Мактабнинг ғоявий-тарбиявий вазифасини ошириш кўп томонлама характерга эгадир. Унинг фаолиятидаги ҳар бир соҳа шу ишга дахлдордир. Сўз билан ишнинг бирлчги, буржуа идеологияси кўринишларига, жамият манфаатларига зид ҳодисаларга нисбатан муросасизлик, Ватанга, партияга астойдил садоқат мактаб ҳаётининг бутун туриш-турмуши билан ҳосил қилиниши керак. Билимларни маънавий камолот қуролига айлантириш, билим ва ахлоқни бирга қўшиш, уларни инсонни уйғун равишда камол топтириш мақсадига бўйсундириш вазифаси — совет мактабининг қийин, аммо энг асосий вазифаларидан биридир.

Мактаб ўқувчиларининг меҳнат таълими ва тарбиясида катта камчиликлар бор, бу соҳадаги ишлар ҳозирча ижтимоий ишлаб чиқариш ва фан-техника тараққиётининг ўсиб бораётган талабларига мос келмаяпти. Меҳнат мавзуи, меҳнат аҳлининг улуғлиги мавзуи барча фанлардан дарсларда, жамики тарбиявий тадбирларда жаранглаб туришига ҳаракат қилиш лозим.

Меҳнат дарсларини янада такомиллаштириш зарур. Юқори синфларда меҳнат таълимини ташкил этишга алоҳида эътибор берилиши керак. Бу дарсларни корхоналарнинг, мактаблараро таълим-ишлаб чиқариш комбинатларининг таълим цехлари базасида, устахоналарда, яқин атрофдаги ҳунар-техника билим юртларида ва мактабнинг ўз устахонасида, шунингдек ўқувчиларнинг қишлоқ хўжалик бригадаларида ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Докладчи бу ишда орттирилган илғор тажриба тўғрисида гапириб, жумладан бундай деди: Москва меҳнат тарбиясини ишлаб чиқариш базасига ўтказиш ишини деярли тугалламоқда. Юқори синф ўқувчиларининг 80 проценти 40 та мактаблараро комбинатда таълим олмоқда. Пойтахтнинг 532 та корхонаси уларда ўзларининг структура бўлинмаларини очган. Мактаб ўқувчилари ўзини бошқарадиган органлар — бригадирлар кенгаши муваффақиятли ишламоқда, социалистик мусобақа ташкил этилган. Натижада таълим курсидан ўтган ёшларнинг қарийб ярмиси бултур ўзлари танлаб олган касб соҳасида ишлаш ва ўқишга борди.

Айниқса Украина, Белоруссия, Ўзбекистонда, РСФСРнинг бир қанча ўлка ва областларида қишлоқ мактаблараро комбинатлар ривожланмоқда. Қишлоқ мактабларининг ўқувчиларини қишлоқ хўжалиги таълими бригадаларига, мактаб-ўрмон хўжаликларига жалб этиш кучаймоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVIII съездидаги нутқида Кострома қишлоқ мактабларини битириб чиққан йигит ва қизларнинг ташаббуси юксак баҳоланди. Улар ўзлари туғилиб ўсган хўжаликларнинг дала ва фермаларида қолиб ишлашга қарор берганликлари бежиз бўлмаган эди. Бу ерда ўқувчиларга чуқур ва мустаҳкам билим бериш билан бирга ерга муҳаббат, унда ишлаш маҳорати, қишлоқ хўжалигидаги меҳнатга ҳурмат туйғуси сингдирилмоқда.

Завод, колхоз, совхоз, корхона билан иттифоқда бўлгандагина меҳнат тарбиясини кўнгилдагидек йўлга қўйиш мумкин. Кўпгина корхоналар бу муҳим ишда мактабга амалий ёрдам бермоқдалар. Уларнинг раҳбарлари: бугунги мактаб ўқувчиси — эртанги завод ишчиси, деб тўғри мулоҳаза юритмоқдалар. Мамлакатдаги кўпгина корхоналар бу муҳим ишда район, область ва республикалар КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг мактаб тўғрисидаги қарори асосида бу соҳадаги ишларнинг аҳволини синчиклаб кўриб чиқиб, шу беш йиллик охиригача барча мактаб ўқувчиларини ўз ичига оладиган меҳнат таълими учун зарур база яратиш мақсадида ёрдам бериш чораларини белгиладилар.

Ёзги каникул даврида юқори синфларнинг 10-11 миллион ўқувчиси каникулни ўзларининг мактаб-меҳнат бирлашмаларида ўтказишлари кутилмоқда.

Сўнгра М. А. Прокофьев болалар билан ишлашнинг синфдан ташқари, мактабдан ташқари формаларини ривожлантириш ва такомиллаштириш проблемаларига тўхталди, болаларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида пионер ташкилотлари ва ўқувчиларнинг комсомол ташкилотлари муҳим роль ўйнашини таъкидлади. Янги ўқув йилида ҳамма саккиз йиллик ва ўрта мактабларда ўқувчилар комитетлари сайланади, улар шахсни ғоявий-ахлоқий тарбиялашнинг таъсирчан воситаси бўлмиш жипслашган коллективларни камол топтиришга кўмаклашишлари лозим.

Мамлакатимизда ёш авлод тўғрисида, мактаб ҳақида ғамхўрлик қилиш бутун халқнинг умумий ишидир. Кўпгина корхоналарда оила ва мактабга ёрдам берувчи комиссиялар актив иш олиб бормоқда. Касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу йўлда фойдали иш қилмоқда. Мактаб олдига янги вазифалар қўйилган ҳозирги вақтда мактаб, оила ва жамоатчиликнинг иттифоқи айниқса мустаҳкам бўлиши керак.

Коммунистик партия халқ ўқитувчисига катта аҳамият бермоқда. Унинг роли ошди, у маориф ишига садоқатли хизмати учун ҳамманинг ҳурмат ва эҳтиромига сазовор бўлди. Маориф системасида ва ўрта маълумот берадиган бошқа ўқув юртларида ишлаб турган ўқитувчилар армиясининг жами сони 4.5 миллион кишига етай деб қолди.

Ҳозирги замон ўқитувчиси — моҳир тарбиячи, сиёсий жангчи, партия сиёсатининг актив тарғиботчиси, ўз предметининг ажойиб билимдони, илм-фан сирларини тушунарли равишда ўргатиш маҳоратини эгаллаб олган, ўз ҳаёти ва меҳнати билан ёшлар ўртасида коммунизмнинг маънавий принципларини қарор топтираётган инсондир.

Министр мамлакатда педагогика таълими қандай йўлга қўйилганлигини таърифлаб, шуни қайд этдики, кейинги йилларда бу ишнинг самарадорлиги кўтарилди. Сибирь, Узоқ Шарқ, Қозоғистоннинг педагогика ўқув юртлари кундузги бўлимларига ўқувчилар қабул қилиш кўпайди.

Шу билан бирга мутахассислар тайёрлаш ишида ҳал этилмаган бирталай проблемалар бор. Педагогика институтлари ва университетлари баъзан ўз талабаларини тарбиявий ишга омилкор қилиб тайёрламаяптилар. Педагогика ўқув юртларига студентлар қабул қилишни янада такомиллаштириш лозим. Мактабларда бўлажак ўқитувчи факультетлари деб аталган факультетларни тузиб, мактаб ўқувчиларида педагогика касбига муҳаббатни ривожлантириб, айниқса йигитлар орасидан ўз талабаларини актив танлаб олиб, шу тариқа профессионал педагогик йўналтиришда активлик қилаётган педагогика ўқув юртлари тўғри йўл тутмоқдалар. Яқин йилларда кўпчилик ёш мутахассислар қишлоқ жойларда ишлаш учун юборилади. Таълим-тарбия жараёнида шу нарсани кўпроқ ҳисобга олиш зарур.

Партия XXV съездининг тарихий қарорлари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларига таълим-тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори, деди пировардида докладчи, совет мактаби олдида янги ажойиб истиқболлар очди. Коммунистик партия билан Совет ҳукумати замонамизга муносиб—ғоявий эътиқодли ватанпарвар ва интернационалист бўлган, фан асосларини ва меҳнат кўникмаларини мукаммал эгаллаб олган, Улуғ Октябрнинг тарихий ғалабаларини ҳимоя қилишга доимо тайёр бўлиб турган ёш авлодга таълим ва тарбия бериш учун ҳамма шароитни яратиб қўйганлар. М. А. Прокофьев совет ўқитувчилари Ватанимиз бахт-саодати йўлида ҳамиша актив меҳнат қиладилар, ёш авлодни тарбиялашда партия ғояларини амалга ошириш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қиладилар, коммунизм қуришдек буюк ишга, бутун дунёда тинчлик учун кураш ишига ўз ҳиссаларини қўшадилар, деб КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукуматини, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтирди.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

БУХАРЕСТ, 27 июнь. (ТАСС, махсус мухбири). Бугун бу ерда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXII мажлиси очилди.

Сессия ишида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг делегациялари қатнашмоқдалар. Ана шу делегацияларга БХР Министрлар Советининг Раиси С. Тодоров, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Куба Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари К. Р. Родригес, МХР Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунх, ПХР Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевич, РСР ҳукуматининг Бош министри М. Мэнеску, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал бошчилик қилмоқдалар. Сессиянинг ишида Иттифоқ ижроия вечеси раисининг ўринбосари А. Мариниц бошчилигидаги ЮСФР делегацияси ҳам иштирок қилмоқда.

Сессиянинг ишида Ангола Халқ Республикасининг вакиллари, ВСР, КХДР, ЛХДР, социалистик Эфиопия делегациялари кузатувчилар сифатида қатнашмоқдалар.

РСР ҳукуматининг Бош министри М. Мэнеску мажлисни очиб, сессия қатнашчиларини самимий табриклади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг раиси, РСР ҳукумати Бош министрининг ўринбосари И. Пэцан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг XXXI ва XXXII мажлислари ўртасида ўтган даврдаги фаолияти тўғрисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг докладини қилди.

Сессия қатнашчилари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 1976—1980 йиллардаги кўп томонлама интеграцион тадбирлари юзасидан келишиб олинган планга киритилган энг муҳим тадбирлар қандай бажарилаётганлиги ҳамда бу тадбирларни амалга ошириш натижалари тўғрисидаги докладларни тингладилар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг планли фаолият соҳасидаги ҳамкорлик комитетининг раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси Н. К. Байбаков ва илмий-техникавий ҳамкорлик комитетининг раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети Фан ва техника давлат комитетининг раиси В. А. Кириллин доклад қилдилар.

Н. К. Байбаков энергия, ёқилғи ва хом ашё, қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати, машинасозлик соҳасида 1990 йилгача мўлжалланган ҳамкорликнинг узоқ муддатли тармоқ программалари лойиҳалари тўғрисида ахборот берди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг кўп томонлама ҳамкорлигини уюштиришни ва кенгашнинг шу соҳадаги фаолиятини янада такомиллаштириш масалалари ҳам муҳокама қилинади.

Сессияда совет делегациясининг бошлиғи нутқ сўзлади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев номидан қардош мамлакатларнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида қатнашаётган делегацияларига самимий, ўртоқлик саломини ва муваффақиятли иш олиб бориш ҳақидаги истакларини топширди.

А. Н. Косигин айтдики, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда ҳозирги беш йиллик планларни бажариш ҳал қилувчи босқичга қадам қўйди. Йўлнинг роса ярми босиб ўтилди ва биз план топшириқларини амалга ошириш учун яхши асос яратиб бердик, деб таъкидлай оламиз. 1976-1977 йилларда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг миллий даромади 12 процент, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 12,4 процент кўпайди, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадлар 8 проценртдан зиёд ортди. Шу йилнинг биринчи ярмидаги дастлабки якунлар ҳам асосан кўнгилдагидек бўлди. Шу тариқа, ривожланган социализм ва коммунизм қуриш соҳасида қардош партияларимизнинг съездлари белгилаган вазифаларни ҳал этишда олға қараб яна бир қадам қўйилди.

Кейинги икки ярим йил ичида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳамкорлигида сифат жиҳатдан муҳим силжишлар рўй берди. Бу силжишлар уларнинг савдо-сотиғи ўсиб борганлигида ҳам ўз ифодасини топди. Ижроия комитетининг докладида айтиб ўтилганидек, 1977 йилда бизнинг товар оборотимиз 91 миллиард сўмга етди. Ана шу жуда катта рақам моддий ишлаб чиқариш соҳасида ихтисослаштириш ва кооперациялашни ривожлантириш асосида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг халқ хўжалик алоқалари чуқурлашиб бораётганлигини акс эттиради.

А. Н. Косигин сўзини давом эттириб, бундай деди: биз кейинги йилларда ҳамкорликни ривожлантириш, социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш масалаларини ҳал этиш йўлларини тобора сабот-матонат билан қидириб топмоқдамиз. Қардош партияларнинг Марказий Комитетлари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларнинг куч-ғайратини маҳкам жипслаштириш, ҳамкорлигимизни социалистик ва коммунистик қурилиш планларини амалга оширишда самаралироқ воситага айлантириш соҳасида катта иш қилмоқдалар. Қардош партиялар раҳбарларининг 1977 йил ёз фаслида Қримда Леонид Ильич Брежнев билан учрашув якунлари ҳам бизни шу йўлга отлантиради. Ана шу учрашувлар давомида келишиб олинган принципиал йўл-йўриқлар мамлакатларимиз ҳукуматларининг, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашидаги вакилларимизнинг ва кенгаш органларининг бутун фаолиятига асос бўлди. Биз ана шу позициядан туриб, ҳамкорлигимизнинг натижаларига ҳам баҳо берамиз.

Ижроия Комитетнинг сессияга тақдим этилган доклади ҳамкорлигимиз тараққиётидаги энг масъулиятли даврда кенгаш органлари ишининг кўп жиҳатларини акс эттиради. Вазифа шундан иборатки, ана шу йўналишлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг узоқ даврга, яъни узоқ муддатли тармоқ программалари ва улар билан боғлиқ бўлган битимларга амал қилиш муддатигача иқтисодий алоқалари истиқболини белгилаб бериши керак.

Социалистик мамлакатлар, деб уқтириб ўтди нотиқ, халқ хўжалигини ривожлантиришни планлаштириш, иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлигини ташкил этиш борасида жаҳон хўжалигида фан-техника тараққиётини акс эттираётган ўзгаришларни ҳам ҳисобга олмасдан қололмайдилар. Биз социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида вужудга келтирилган ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий потенциалга таяниб, ўзаро ҳамкорликнинг афзалликларидан фойдаланиб, энг мураккаб хўжалик ва техника проблемаларини муваффақиятли ҳал этиш учун зарур нарсаларнинг ҳаммасига эгамиз. Тараққиётимизнинг бутун практикаси буни яққол тасдиқлаб берди. Космосни ўзлаштиришда, интернационал экипажли космик кемаларнинг парвозини жаҳонда биринчи марта амалга оширишда мамлакатларимизнинг куч-ғайрати бирлаштирилганлиги буни ёрқин ифода этди.

Ёқилғи, энергия, хом ашё, озиқ-овқат ва машинасозлик соҳасидаги ҳамкорлик тармоқ программаларининг сессия муҳокамасига тақдим этилган лойиҳалари ҳозирча проблемаларни ҳал этишнинг умумий йўлларини белгилайди ва биз бу программаларни амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва молиявий ресурсларни аниқлаб чиқишимиз, тегишли тадбирларни амалга оширишда мамлакатларнинг манфаатдорлиги ва иштирок қилиш ҳажмини белгилаб олишимиз керак. Шу асосда тармоқ программаларининг амалга оширилишини таъминлайдиган кўп томонлама ва икки томонлама битимларни жуда қисқа муддатда —1979 йилнинг охиригача ва қисман 1979 йилнинг ўрталаригача ишлаб чиқиш зарур.

Тармоқ программалари декларациялар бўлмай, план ҳужжатларидир —биргаликда қиладиган ҳаракатларимизнинг планларидир. Улар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг иқтисодий сиёсатини шакллантиришга таъсир ўтказади.

Шу сессияда узоқ муддатли программаларга доир масалаларнинг муҳокама этилиши энг муҳим лойиҳалар устида олиб борадиган ишимизни жадаллаштиришга ёрдам бериши керак. Бу гап аввало, атом энергетикасига таааллуқлидир. Мамлакатларимизнинг ҳар бирида атом энергетикасига катта эътибор берилмоқда.

Бизнинг мамлакатларимиз, деди сўзининг охирида А. Н. Косигин, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ўттиз йиллиги арафасида турибди. Бу кенгаш жаҳонда янги типдаги биринчи халқаро ташкилот бўлиб, социализм мамлакатларининг энг самарали иқтисодий ҳамкорлиги учун йўл очиб беради. Шу йиллар ичида кўп иш қилинди, катта тажриба тўпланди ва биз муштарак манфаатларимиз йўлида бу тажрибадан тўлиқ фойдаланишимиз лозим.

Совет делегацияси кенгаш ҳозирги пайтда, хусусан узоқ муддатли тармоқ программаларини амалга ошириш муносабати билан ўз олдига қўйилган янги катта вазифаларни ҳам бажаради деб ишонч билдиради. Бу эса социалистик ҳамдўстлигимизни янада кўпроқ мустаҳкамлайди, социализм ва коммунизм қурилишида олға қараб қилаётган ҳаракатимизни жадаллаштиради.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВга

Азиз Леонид Ильич!

Биз, қишлоқ меҳнаткашларига доимо диққат-эътибор берилаётганлиги ҳамда бизнинг «Гигант» ғалла совхозимиз қишлоқ хўжалигини социалистик негизда қайта ўзгартиришдаги катта хизматлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлигидан ғоят шодланиб, чуқур ҳурмат-эҳтиром ва миннатдорчилик ҳис-туйғулари билан Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга мурожаат қиляпмиз.

Биз биринчи қадамлардан ҳозирги кунларгача босиб ўтилган йўлга назар ташласак, қалбларимиз Коммунистик партиядан, буюк Ватанимиздан фахр-ифтихор ҳис-туйғуларига тўлиб-тошади. Бундан эллик йил аввал жазирама офтоб ва гармселдан қақраб ётган даштда эндиликда унумдор далалар барқ уриб яшнамоқда, чорвачилик йил сайин тобора ривож топмоқда. Қишлоқнинг бутун қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, обод посёлкалар қад кўтарди, меҳнат ва турмуш шароитлари доимо яхшиланмоқда, совхоз ишчилари ва хизматчиларининг моддий фаровонлиги ошмоқда.

Партия қишлоқ хўжалигини юксалтириш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли совхозимиз юксак даражада ривож топган интенсив корхонага айланди, ҳар йили давлатга кўп миқдорда дон, кунгабоқар, сабзавот, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан кейин ишлаб чиқариш айниқса кўп ўсди. Деҳқончилик маданиятини ошириш борасида зўр қатъият билан амалга оширилган ишлар натижасида тўққизинчи беш йилликда ўртача йиллик дон ҳосилдорлиги 26,2 центнерни ташкил қилди, 1977 йилда гектар бошига 32 центнердан дон олинди. Ҳамма асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва сотиш планлари ошириб бажарилмоқда. Совхоз экономикаси мустаҳкамланмоқда, ўтган беш йил ичида 17,5 миллион сўм фойда олинди.

Биз — совхоз ишчилари Ватаннинг юксак мукофотидан руҳланиб, зиммамизга олинган мажбуриятлар олдик: 1978 йил ва умуман беш йиллик планларини анча ошириб бажарамиз. Бунинг учун бизда ҳамма асослар бор. Совхоз далаларида мўл ҳосил етилмоқда ва биз 23 минг гектар ернинг ҳар гектаридан камида 35 центнердан дон олишни мўлжаллаб турибмиз. Бошқа экинлар ҳосили ҳам дуруст.

Ўрим-йиғим палласи яқинлашмоқда. Шу энг қизғин ва масъулиятли палла далалардан тортиб тайёрлаш ва қайта ишлаш корхоналаригача ўрим-йиғим конвейери ҳамма бўғинларининг ишида юксак ташкилотчилик ва интизом, уюшқоқликни талаб қилади. Леонид Ильич, қишлоқ хўжалигининг ҳамма ходимлари сингари биз ҳам Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафарингиз чоғидаги суҳбатларда берган яхши маслаҳатларингиз ва кўрсатмаларингиздан миннатдормиз. Совхозимиз ана шу маслаҳат ва кўрсатмаларга амал қилиб, бутун моддий-техника базасини ўрим-йиғимга барвақт тайёрлай бошлади. Натижада бизда ўрим-йиғим техникаси тамомила ремонтдан чиқарилиб, ростлаб қўйилди, ҳамма агрегатлар ва машиналар техника икки смена ишлаши учун зарур миқдорда тажрибали механизаторлар билан таъминланди. Бизда ипатоволиклардан ўрнак олиб, 12 та ўрим-йиғим транспорт комплекси ишлайди. Механизаторлар бир суткада ҳар бир ўрим агрегати билан 60—65 гектар ернинг ғалласини ўриш ва комбайнда 600—700 центнер дон янчиш мажбуриятини олдилар. Шуларнинг ҳаммаси ўрим-йиғимни 7 иш кунида уюшқоқлик ва юқори сифат билан ўтказишга имкон беради.

Биз давлат манфаатларини кўзлаб зўр меҳнат билан етиштирилган ва ўриб-йиғиб олинган ҳамма маҳсулотни сақлаб, Ватанга кўпроқ ғалла, гўшт, сут ва бошқа зарур ва қимматли маҳсулотлар етказиб беришни энг асосий бурчимиз, деб биламиз. Шунинг учун ҳам ҳамма нарсаларни чамалаб кўриб, бу йил давлат омборларига камида 60 минг тонна, белгиланган пландан 21 минг тонна кўпроқ дон тўкишга қатъий қарор қилдик. 30 минг тонна кучли ва қимматли буғдой топширамиз. Дон тайёрлаш юзасидан беш йилликнинг уч йили плани 50 минг тоннадан ошириб бажарилади. Совхоз давлатга 2350 тонна гўшт, 7340 тонна сут, 4600 тонна кунгабоқар, 500 тонна сабзавот сотади. Бу маҳсулотлар йиллик топшириқдан анча кўп бўлиб, беш йилликнинг уч йили планлари ошириб бажарилишини ҳам таъминлайди. Бу эса совхозимиз ўнинчи беш йиллик топшириқларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича бажаради, бажарганда ҳам барвақт бажаради, деб бугуноқ айтишимизга имкон беради.

Биз ўрим-йиғим ишларини ташкил этиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташиб олишда «Сельхозтехника» тайёрлаш ва транспорт ташкилотлари, қайта ишлаш корхоналарининг коллективлари билан меҳнатда ҳамкорлик қилишга катта аҳамият беряпмиз. Шунинг учун бизда бир маромда ишлаб, моддий-техника воситаларидан серунум фойдаланишни, бутун маҳсулотни сира нобуд қилмай истеъмолчига етказиб беришни таъминламоқ учун мувофиқлаштирилган ҳолда ишлашнинг зарур тадбирлари олдиндан ўйлаб чиқилмоқда.

Бугунги ишларни ҳал этар эканмиз, айни маҳалда эртанги вазифаларга эътиборни бўшаштирмаяпмиз, келгуси йилда мўл ҳосил олиш учун мустаҳкам замин яратиш мақсадида ҳамма ишларни қиляпмиз. Жамоат чорвачилиги учун бир ярим йиллик ширали ва дағал хашак запасини ғамлаб қўямиз. Совхозда ем-хашак ишлаб чиқарувчи ва тайёрловчи ихтисослаштирилган звенолар тузилган ва улар ишлаб турибди, прогрессив технология кенг кўламда қўлланилмоқда, сифатга алоҳида эътибор берилмоқда. Озуқа запасларини тўлдириш мақсадларида анғизи ва такрорий экинлар экилади.

«Гигант» ғалла совхозининг меҳнаткашлари бундан буён ҳам социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бўладилар, КПСС XXV съезди қарорларини шараф билан бажариш учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қиладилар, севикли Ватанни меҳнатда эришилган янги-янги муваффақиятлар билан қувонтирадилар, деб КПСС Марказий Комитетини, Марказий Комитет Сиёсий бюросини ва азиз Леонид Ильич, шахсан Сизни ишонтирадилар.

Мактуб Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Гигант» ғаллачилик совхози коллективининг йиғилишида қабул қилинган.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИЛАРГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўқувчиларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишидаги катта хизматлари учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин:

Иембергенов Хўжамберген — Бердақ номли ўрта мактаб директори, Қорақалпоғистон АССР Қўнғирот шаҳри.

Коломицева Евдокия Александровна — Нариманов номли 3- ўрта мактаб ўқитувчиси, Андижон область Охунбобоев шаҳри.

Ҳусанов Рихситулла — 63-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори, Тошкент шаҳри.

Шукуров Жума — Ф. Хўжаев номли ўрта мактаб ўқитувчиси, Бухоро область Ромитан райони.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ,

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва Кремль, 1978 йил 27 июнь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш соҳасида эришган катта муваффақиятлари учун Ростов область, Сальский районидаги «Гигант» ғаллачилик совхози ишлаб чиқариш илғорлари ва меҳнат ветеранларидан бир группасини 1978 йил 28 июндаги Фармонига биноан СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Фармон «СССР Олий Советининг Ведомостлари»да ва маҳаллий матбуотда эълон қилинади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОННИНГ ШОЛИ БАЗАСИ

Қуйи Амударёда узоқ йиллардан бери шоли етиштириш билан шуғулланилади. Лекин қандай қилиб? Суғориш тармоқларининг ночорлиги, агротехниканинг талабга жавоб бермаслиги ва юқори сортли уруғликнинг йўқлиги туфайли ҳосилдорликни оширишнинг иложи йўқ эди. Ҳатто, 1960 йилда 2,2 минг гектар уруғ экилган майдоннинг ҳар гектаридан аранг 15 центнердан ҳосил олинганди.

КПСС Марказий Комитетининг май (1966 йил) Пленуми қарорида бизнинг республикамиз шоли етиштиришнинг йирик базасига айланиши лозим бўлган мамлакатнинг бошқа районлари қатори тилга олинган эди. Янги ерларни ўзлаштириш мақсадида ихтисослаштирилган «Каракалпакирсовхозстрой» бошқармаси ташкил этилди. Мирзачўлни ўзлаштиришда бой тажриба тўплаган чўлимизнинг дастлабки пионерлари йирик массивларни юқори даражада механизациялашган совхозлар ва қулай имкониятларга эга бўлган посёлкалар бунёд этилишини ҳисобга олган ҳамда катта ҳажмдаги мелиорация ишларини амалга оширишни назарда тутган комплекс программани бажаришга киришдилар. Айни пайтда ирригация тармоқлари билан тайёрланилган ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш ҳам бошлаб юборилди.

Қорақалпоқ ва ўзбек халқи Краснодар ўлкаси ва Украина, Болтиқбўйи ва Қозоғистон, Туркманистон ҳамда бошқа қардош республикалар меҳнаткашларининг қўллаб-қувватлаши ва ёрдами туфайли нисбатан қисқа вақт ичида йирик шоличилик комплексини вужудга келтирди ва бу ишни давом эттирмоқда. Инженерлик хизматлари билан тайёрланилган 52 минг гектардан кўпроқ майдон қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Юзларча километрлик магистрал каналлар ва коллекторлар қазилди, жуда кўплаб ирригация иншоотлари бунёд этилди, кучли насос станциялари ишга туширилди.

Айни пайтда ўн тўртта ихтисослаштирилган совхозлар ўртача йиллик шоли етиштиришни 185 минг тоннага етказмоқда. 1968 йилда бу кўрсаткич ҳатто 30 минг тоннага ҳам етмаганлигини алоҳида таъкидламоқчимиз. Ўша даврда ҳар гектар майдондан олинадиган ҳосил бор-йўғи 17 центнерни ташкил этарди. Бугунги кунда эса 45 центнердан ошмоқда. Бир сўз билан айтганда, тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилига нисбатан шоли экиладиган майдонлар икки баробарга, ялпи ҳосил эса олти баробарга кўпайди. Бу билан фақат ҳажм жиҳатидангина юксак кўрсаткичларга эришиб қолмасдан, энг аввало, сифат учун кураш биринчи ўринга қўйилган бир пайтда сифат кўрсаткичида ҳам яхши натижаларга эришилди. Бу мелиоратив қурилиш соҳасидаги ишларимиз учун ҳам характерлидир.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленумидан кейинги даврда Қорақалпоғистоннинг ихтисослаштирилган хўжаликлари 1,2 миллион тоннадан кўпроқ шоли етиштирдилар. Бу, партия ва ҳукуматимизнинг, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Леонид Ильич Брежневнинг мамлакатнинг Жануби-Шарқий районлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш борасида қилаётган ғамхўрликларининг натижасидир.

Қорақалпоғистон область партия комитети шолизорга айлантирилаётган чўлга энг яхши коммунистлар ва комсомолларни сафарбар этди, қурилиш бўлинмалари ва янги совхозларда мусобақага раҳбарлик қилаётган мустаҳкам партия ташкилотларини ташкил қилди. 1977 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақа якунларига кўра «Каракалпакирсовхозстрой»нинг кўпминг кишилик коллективига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилиши уларнинг меҳнатига берилган юксак баҳо ҳисобланади.

Қ. КАМОЛОВ,
Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари

Область партия комитети ўзлаштирилган ва суғориладиган майдонлардан самарали фойдаланиш, энг аввало шоли етиштириш давлат планларининг бажарилиши, юксак кўрсаткичларга эришишни доимий равишда ўз назоратида тутмоқда.

Кенг планда олиб борилаётган бу ишнинг таъсирчанлиги ва самарасини аниқ тасаввур қилиш учун Чапаев номидаги йирик совхоз фаолиятини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Олтмишинчи йилларнинг ўрталарида бу хўжаликда ҳар гектар майдондан олинадиган ҳосил аранг ўртача 18 центнерга етарди, ялпи маҳсулот эса икки минг тонна атрофида бўларди. Инженерлик суғориш системалари ишга туширила бошлагач, яъни тўққизинчи беш йилликда ҳосилдорлик 45 центнергача кўтарилди, шоли етиштиришнинг йиллик ўртача кўрсаткичи 13 минг тоннага етди. Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида совхоз 23410 тонна шоли етиштирди. Бошқача қилиб айтганда 3900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтарилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Бекниёзов, юқори ҳосил усталари М. Қаллибоев, О. Акимниёзов ва А. Орзибоевлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар майдондан 76-80 центнердан шоли йиғиштириб олинди. Ана шу мисолларнинг ўзи ҳам иқтисодий кўрсаткичларни яққол исботлайди. Биргина ўтган йилнинг ўзида совхоз ўз ҳисобига 1,6 миллион сўм соф даромадни қўшди. Ишлаб чиқариш рентабеллиги 44 процентни ташкил этди. Бу хўжаликда ҳар бир ишчининг энергия билан қуролланиши (республиканинг бошқа ихтисослаштирилган совхозлари сингари) 57 от кучига тўғри келади.

Шубҳасиз, бундай хўжаликда кишилар бир умрга ўтроқлашиб қолишади. Ярим чўл ҳисобланган бу жойларда ҳар бир оила боғли томорқага эга бўлган алоҳида уйларда яшашади. Ўрта мактаб, болалар боғча ва яслилари, клуб, касалхона, савдо маркази, маиший хизмат — ҳаммаси шоликорлар ва уларнинг оилалари хизматида. Фақат Чапаев номли совхозда эмас, янги совхозларнинг ҳаммасида ана шундай қулай шароитлар муҳайё. Чапаевликлар бу йил экин майдонларини анча кенгайтирдилар ва 27300 тонна шоли етиштириш мажбуриятини олдилар. Бу ўтган йилдагига нисбатан деярли 4 минг тонна кўпдир.

Тўғри, янги район ҳали ҳосилдорликда энг юқори чўққига етишганича йўқ. Гап инженерлик системаларидан яна ҳам самарали фойдаланиш, суғориладиган ҳар бир гектар майдоннинг ҳосилдорлигини ошириш ҳақида бормоқда. Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми мутахассисларнинг ҳисоб-китобига асосланиб, шундай хулосага келди: 1980 йилга бориб республика бўйича ҳосилдорликни 61 центнерданга кўтариб, 377 минг тонна шоли етиштириш мумкин.

Вазифа масъулиятли. Уни амалда бажариш эса ташкилотчилик, агрономия ва иқтисодий ишларни янада такомиллаштиришни талаб қилади. Автоном республика партия, совет органлари ва Главсредазирсовхоз с т р о й тармоқларининг барча звеноларида ташкилотчилик фаолиятини активлаштирадилар. Бўлим бошқарувчилари ва бригадир кадрларни малакали мутахассислар билан мустаҳкамлаш борасида анчагина ишлар қилинди. Ҳар бир коллективда беш йилликнинг ўтган икки йили якунлари таҳлил қилинди, фойдаланилмаган резервлар аниқланди.

Шу билан бир қаторда Қорақалпоғистон АССРда шоли етиштиришни янада кўпайтириш муаммоларини ҳал этишга ирригация ва совхозлар қурилиши бўйича Ўрта Осиё бошқармаси, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, планлаштирувчи ва таъминотчи иттифоқ органлари эътиборни яна ҳам кучайтиришлари талаб қилинади. Масалага тўғрироқ ёндашиш қурилиш индустриясини ташкил этишни тақозо этади. Қурилиш материаллари ва конструкцияларни жуда ҳам узоқ ўлкалардан келтиришга тўғри келяпти. Ташиб келтириш учун жуда катта маблағлар сарфланиши қурилиш-монтаж ишлари таннархини ошириб юборади ва кўп ҳолларда планларнинг бажарилишига тўғаноқ бўлади.

Ремонт базаси ҳам етарли эмас. «Каракалпакирсовхозстрой» бўлинмалари ва совхозларида қарийб ўн минг турли машина ва механизмлар, насос станциялари мавжуд. Парк доимий равишда кенгаймоқда, лекин фойдали коэффициент ҳали ҳам жуда суст ошмоқда. Мутахассислар ҳисоблаб чиқишди, агар мавжуд техниканинг унумдорлигини беш процентга оширишга эришилса, қўшимча равишда ҳар йили минг гектар ерни ўзлаштириш, давлат топшириғидан ортиқча 10—15 минг тонна шоли етиштириш ва хўжаликнинг рентабеллигини 4-5 процентга кўтариш мумкин экан. Ҳозир эса ер текислайдиган техникани ремонт қилиш учун темир йўл транспорти билан бир неча юз километр олис масофадаги Қарши ва Гулистон шаҳарларига юборишга, шоли ўрадиган комбайнларни эса унча катта бўлмаган ва етарли даражада мослаштирилмаган маҳаллий устахоналарда ремонт қилишга тўғри келяпти.

Олимларимиз шолининг янги навларини яратаётганликларидан шоликорларимиз миннатдордирлар. Бироқ ишнинг манфаатини назарда тутиб, селекционерларимиздан яна ҳам серҳосил ва вегетация даври бирмунча қисқа бўлган навларни етиштириш соҳасидаги ишларни тезлаштириш талаб қилинади.

Тахтакўпир зонасида яна бир йирик шоликор район ташкил этилмоқда. Бу ерда суғориш учун 60 минг гектар янги ерни ўзлаштириш ва ўнта шоликорлик совхозини қуриш вазифаси турибди. Лекин техник-иқтисодий асосланган ҳужжатларнинг йўқлиги туфайли ишлар кечикмоқда. Ҳужжатлар жуда кўп вақтлардан бери СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида тасдиқланмай ётибди. Бироқ шу пайтгача аниқ бир жавоб олингани йўқ.

Яқин беш йиллар ичида бизда шоли етиштириш ярим миллион тоннани ташкил қилади. Шу билан бир қаторда пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ялпи ҳажми ҳам ошади. Бунинг учун эса сув керак. Мана, шу сабабли ҳам Туямўйин гидроузели қурилиши ва унинг сув омборини тўлдиришни тезлаштириш муҳим иш ҳисобланади. Республикага шоликорлик комплексларини тайёрлайдиган ўзининг лойиҳалаш институти ёки филиали керак. Бу бутун Ўзбекистон ирригаторлари ва шоликорларига катта ёрдам берган бўларди.

(«Сельская жизнь» газетасининг 1978 йил 28 июнь сонидан).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ҒАЛЛАКОРЛАРНИНГ АҲДИ ҚАТЪИЙ

Республикамиз ғаллакорлари КПСС XXV съезди қарорларини турмушга татбиқ эта бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб қилган сафарида берган кўрсатмаларини бажара бориб, бу йил бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар, ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказяптилар. 28 июнгача бошоқли экинларнинг ярми ўриб-йиғиб олинди. Давлатга 292 минг тонна ёки ўтган йили шу даврда топширилганига нисбатан 150 минг тонна кўп дон етказиб берилди.

Ғалла қабул қилиш пунктларига 140 минг тоннадан зиёд дон етказиб берган Қашқадарё области ғаллакорлари республикада дон етиштиришни кўпайтиришга катта ҳисса қўшдилар, улар топширган дон миқдори икки йиллик план ҳажмидадир ёки 1977 йилда тайёрланганидан қарийб уч баравар кўпдир.

Областлар, районлар, совхозлар ва автоколонналар ўртасидаги бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиш, давлатга дон сотиш, уруғлик фонди жамғариш бўйича социалистик мусобақа якунларига кўра Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Қашқадарё областига, Ғузор районига, Термиз районидаги «Таллимаржон» совхозига ва Наманган область автотрестининг 2523-автоколоннасига берилди.

Давлатга дон сотиш бўйича социалистик мажбуриятларини Чироқчи, Косон, Қамаши, Ғузор, Деҳқонобод, Бўз, Комсомолобод, Оржоникидзе районлари шараф билан бажардилар. Далалардан дон ўриш техникасидан юқори унум билан фойдаланиш ҳақида, ҳосилни ўз вақтида сифатли янчиб олиш ҳамда ғалла қабул қилиш пунктларига топшириш ҳақида қувончли хабарлар келиб турибди.

Ҳўжаобод, Задарё, Норин, Учқўрғон, Термиз, Гагарин, Ленин йўли, Москва, Андижон, Жалолқудуқ ва бошқа районларнинг ғаллакорлари ўрим-йиғимни биринчилар қаторида тугалладилар. Эндиликда республика ғаллазорларида 3350 дан зиёд дон ўриш комбайнлари ишлатилмоқда, уларнинг юксак унумдорлиги ўрим-йиғимни, дон янчиш ва ташиб олишни тезкорлик билан ўтказиш имконини бермоқда. Ғалла ўрим-йиғими ҳамда уни ташиб олишда иштирок этаётган барча механизаторлар билан ходимларга нормал маданий-маиший шароит яратилган.

Шу билан бирга ҳанузгача Жиззах областида ғалла ўрим-йиғими ва уни тайёрлаш суръатлари паст, Навоий, Ғаллаорол, Зомин, Фориш, Булунғур, Жомбой, Қўшработ, Нурота, Ургут, Хатирчи, Коммунистик районларида ўрим-йиғим кечикмоқда.

Ҳосилни тезроқ ташиб олиш учун колхоз ва совхозларга 2600 дан зиёд автомобиль юборилган, бироқ республика Автомобиль транспорти министрлиги маълумотларига қараганда, Сурхондарё, Самарқанд, Жиззах областларига сафарбар этилган автотранспортлар юқори унум билан фойдаланилмаяпти. Бу областларда бир автомашинанинг кунлик иш унуми 4—6 тоннадан ошмаётир.

Нурота, Қўшработ, Булунғур, Бойсун, Бўка районлари хўжаликларида ҳосилдорлик паст. Шуни таъкидлаш керакки, донни янчиш ва топшириш орасидаги тафовут катта. Риштон, Ўзбекистон, Фарғона, Булунғур, Оқдарё ва Жомбой районларида дон топшириш суст бораётир.

Бу йил бошоқли дон экинларидан 148,2 минг тонна уруғлик фонди жамғариш кўзда тутилган. 28 июнгача атиги 47,4 минг тонна уруғлик ажратилган ва давлат ресурсларига 11,4 минг тонна навли уруғлик топширилган.

Уруғлик жамғариш топшириғини Комсомолобод, Ғиждувон, Коғон, Нишон, Чироқчи, Ғузор, Норин, Каттақўрғон, Нарпай, Гагарин, Шеробод, Сирдарё, Оқолтин районлари ғаллакорлари муваффақиятли ҳал этяптилар.

Шу билан бирга планга нисбатан 21 процент уруғлик жамғарилган Жиззах области, 16 процент уруғлик жамғарилган Тошкент области хўжаликларидаги аҳвол анча ташвишлидир.

Уруғчилик хўжаликларида ўрим-йиғим, донни саралаш ва уруғликни стандарт навларга етказиш талаб даражасида эмас. Самарқанд ва Фарғона областлари хўжаликлари давлат уруғлик фондига ҳали бирор тонна ҳам уруғлик топширмадилар. Москва, Арнасой, Пахтакор, Фориш, Оқдарё, Булунғур, Қўшработ, Нурота, Самарқанд, Ургут, Хатирчи, Задарё, Косонсой, Наманган, Тўрақўрғон, Поп, Уйчи, Учқўрғон ва Янгиқўрғон районлари колхоз ва совхозлари ҳали уруғлик жамғаришга киришганлари йўқ.

Ҳозир ғаллакорлар ҳаётида масъулиятли дамлар ўтиб бормоқда. Хўжаликларнинг раҳбарлари ҳосил ўрим-йиғимини ипатоволиклар тажрибаси асосида ташкил этишлари, ҳар бир кундан ўрим-йиғим учун самарали фойдаланишлари, бу ишда барча ходимлар ўртасида меҳнат унумдорлигини ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборишлари зарур.

Бошоқли экинлар ўрим-йиғими — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг якунловчи босқичи ва келгуси йил ҳосилига пойдевор қўйиш тадбиридир.

Маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, хўжаликларнинг раҳбар ва мутахассислари ҳосил ўрим-йиғими ва уни ташиб олишдаги мавжуд камчиликларни қисқа фурсат ичида бартараф этишлари, дон етиштириш ва давлатга топшириш борасидаги олинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари зарур.

ДОН—ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 28 июнга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (экилган майдонга нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда топширилган дон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён топширилган дон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	1,2	90,5	5,3	56,7
Бухоро	3,2	58,4	2,3	42,6
Жиззах	3,5	24,9	2,7	25,6
Қашқадарё	3,2	73,0	0,2	100,5
Наманган	1,5	64,3	3,1	34,3
Самарқанд	2,3	33,7	2,8	18,0
Сурхондарё	2,5	40,7	1,7	42,8
Сирдарё	1,7	49,6	5,5	50,3
Тошкент	3,5	61,2	5,6	67,8
Фарғона	1,9	58,6	2,5	38,6
Республика бўйича:	2,9	48,6	2,6	53,1

ВАТАННИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

— Бугунги қабул маросими тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга маълум қилганимда, — деди Д. Ф. Устинов,—у ўқиш тугаши муносабати билан сизларга самимий қутловларни топширишимни ҳамда бундан кейинги хизматда катта-катта муваффақиятлар тилаганлигини айтиб қўйишимни илтимос қилди.

Академияларнинг тарбияланувчилари бу хабарни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР мудофаа министри КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табригини ўқиб эшиттирди. Унда СССР Қуролли Кучларининг генераллари ва офицерлари, қардош мамлакатлар армияларидаги жанговар дўстларимиз ҳарбий академиялар муваффақиятли тугалланганлиги билан самимий ва қизғин табрикланади.

Табрикда ҳарбий академиялар битирувчиларининг янги отряди, шунингдек армия ва флотнинг бутун офицерлар составн бундан буён ҳам КПСС XXV съездининг мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш борасидаги қарорларини бажариш юзасидан юксак масъулият туйғулари билан ишлайверадилар, деб қаттиқ ишонч билдирилади.

Қабул маросимининг қатнашчилари бу табрикни овация билан кутиб олдилар.

Д. Ф. Устинов бу ерда ҳозир бўлган барча кишилар номидан партия Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиумини, СССР Министрлар Совети ва шахсан Леонид Ильич Брежневни ишонтириб айтдики, ҳарбий академияларни битирувчилар мана шу ғамхўрликка жавобан ўзларининг бутун куч, билим ва ғайратларини шахсий составни ўқитиш ва тарбиялашдек, армия билан флот жанговар тайёрлигини тинмай оширишдек олижаноб ишга сарфлайверадилар.

Коммунистик партия раҳбарлиги армиямиз куч ва қудратининг битмас-туганмас манбаидир,—деди Д. Ф. Устинов. — Сиз қўшинлар ҳузурига ҳарбий мутахассисларгина бўлиб эмас, партиянинг ғоявий жангчилари сифатида ҳам боряпсиз. КПСС сиёсатини оғишмай изчиллик билан амалга оширинг, ўз ишингизда партия ва комсомол ташкилотларига моҳирлик билан таянинг, уларнинг куч-ғайратларини жанговар тайёргарликни оширишга, жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги-янги чўққиларга эришишга йўллаб туринг.

Қабул маросимида Ю. А. Гагарин номидаги ҳарбий-ҳаво академиясининг битирувчиси подполковник О. С. Хоменко, Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский номидаги бронетанк қўшинлари ҳарбий академиясининг кафедра бошлиғи, танк қўшинлари генерал-лейтенанти Н. Г. Орлов, К. Е. Ворошилов номидаги СССР Қуролли Кучлари Бош штаби ҳарбий академиясининг битирувчиси, Монголия Халқ армиясининг полковниги Гэндэнпэл Дэндэвийн нутқ сўзладилар.

Ҳарбий академияларни битирувчилари шарафига қабул маросими самимий вазиятда ўтди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

«Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг 1978 йил 24 июнь сонида эълон қилинган «Райком ва чорвачилик» мақоласи тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Райком ва чорвачилик» мақоласида Фарғона областининг Охунбобоев районида чорвачиликнинг аҳволи тўғри танқид қилинганлигини қайд этади.

Бундан аввал, шу йил январида «Правда Востока» газетаси «Ўгай фермалар» сарлавҳали мақоласида райондаги чорвачиликнинг аҳволини танқид қилган бўлишига қарамай, шунча вақтдан бери бу тармоққа бўлган муносабат ўзгаргани йўқ. Чоралар кўрилмаганлиги ҳамда чорвачиликка раҳбарлик қониқарли аҳволда бўлмаганлиги, район партия комитети ўзи чиқарган қарорлар қандай бажарилаётганлигини тегишли даражада контрол қилиб турмаганлиги, совет ва қишлоқ хўжалик органларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига талабчанлик бўшаштириб юборилганлиги натижасида қишлоқ хўжалигининг шу муҳим соҳаси ҳамон орқада қолиб келмоқда.

Район партия комитетининг пленумида маъқулланган тадбирлар қониқарли бажарилмаяпти. Бу тадбирларга кўра, 1978—1980 йилларда гўшт етиштиришни 1,7 марта, сут етиштиришни 1,8 марта, тухум етиштиришни 10,4 марта кўпайтириш мўлжалланган эди. Районда партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларини, хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотларини, қишлоқларнинг ҳамма меҳнаткашларини чорвачиликни юксалтириш чораларини амалга оширишга сафарбар этиш борасида зарур ташкилий ва сиёсий ишлар авж олдириб юборилмаган.

Шу йилнинг 5 ойи ичида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан сут етиштириш атиги 3,8 процент, тухум етиштириш бир процент кўпайди, гўшт етиштириш эса 21 процент камайиб кетди, сигирлардан соғиладиган сут камайишига ва паррандаиинг кампушт бўлишига йўл қўйилди. Сигир ва парранда бошини кўпайтириш планини бажариш анча орқада қолмоқда. Гўшт тайёрлаш ярим йиллик топшириғи 66 процент, сут тайёрлаш 63 процент, тухум тайёрлаш 71 процентгина бажарилди. Гўшт ва тухум 1977 йилнинг шу даврига нисбатан кам харид этилди.

Район хўжаликларида чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлашга кам эътибор берилялти. Хашак тайёрлаш топшириғи атиги 12,5 процент, сенаж бостириш эса 25,6 процентгина бажарилган, витаминли ўт талқони тайёрлаш бошланмаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Охунбобоев район партия комитети ва унинг секретари ўртоқ Пўлатовнинг эътиборини район хўжаликларида чорвачиликка раҳбарлик қилишда жиддий камчиликлар борлигига жалб этди. Район партия комитетига шу камчиликларни йўқотиш ва чорвачиликни жадал суръатлар билан ривожлантиришга эришиш, район чорвадорлари орасида фермаларда чорвачилик маданиятини оширишга қаратилган ташкилий ишларни авж олдириш, чорва боқишни яхшилаш, зооветеринария хизмати ва наслчилик ишини йўлга қўйиш, бузоқларнинг яхши ўсишини ташкил қилиш, чорва маҳсулдорлигини ошириш, беш йилликнинг учинчи йилида чорва бошини кўпайтириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш, озуқа базасини мустаҳкамлаш борасидаги топшириқлар сўзсиз бажарилишини таъминлаш таклиф қилинди.

Ўртоқ Пўлатовнинг 1978 йилга мўлжалланган тадбирлар, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш миқдорлари шу йилнинг охиригача бажарилади, деган сўзи инобатга олинди.

Область ва район партия комитетларига «Райком ва чорвачилик» мақоласини ҳамма районлар, хўжаликлар ва фермаларда муҳокама қилиш вазифаси топширилди, район партия комитетларининг пленумларида 1978—1980 йилларда чорвачиликни янада ривожлантириш борасида ишлаб чиқилган ва маъқулланган тадбирлар қандай бажарилаётганлигини доимо контроль қилиб туриш, ҳамма колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликлар шу тадбирларнинг сўзсиз бажарилишларига эришиш зарурлиги таъкидланди.

АКАДЕМИК М. В. КЕЛДИШ БИЛАН ВИДОЛАШУВ

28 июнь куни минг-минглаб москваликлар атоқли олим, фаннинг йирик ташкилотчиси, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети депутати академик М. В. Келдиш билан видолашиш учун келдилар.

СССР Фанлар академияси президиуми биносининг пештоқида олимнинг қора ҳошия ўралган портрети турибди. Мажлислар зали мотам либосида. Баланд супага марҳумнинг жасади солинган тобут қўйилган. М. В. Келдишнинг совет ва жаҳон фани олдидаги хизматлари тақдирланган мукофотлар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг учта Олтин Юлдузи, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотлари лауреатининг фахрли нишонлари, Совет Иттифоқи, социалистик мамлакатлар ҳамда бир қанча бошқа чет давлатларнинг орден ва медаллари қирмизи духоба ёстиқчаларга қўйилган.

Мотам куйлари янграйди. Залга КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан гулчамбар қўйилган. РСФСР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, СССР Фанлар академияси президиуми, иттифоқдош республикалар Фанлар академиялари, бошқа министрликлар ва идоралар, партия, совет ва жамоат ташкилотлари, космонавтлар, марҳумнинг қариндош-уруғлари ва ёру биродарлари томонидан қўйилган гулчамбарлар ҳам шу ерда.

Москва корхоналари ва муассасаларининг ишчилари ҳамда хизматчилари, фан ва маданият арбоблари олимнинг тобути олдидан мотамсаро сукут сақлаб ўтадилар.

В. В. Гришин, А. П. Кириленко, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов ўртоқлар фахрий қоровулликда турадилар.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарлари марҳумнинг қариндош-уруғлари ва яқин кишилари ёнига келиб, уларга оғир жудолик муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Дафн этишни ташкил қилувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари — Л. В. Смирнов, А. П. Александров, В. Н. Макеев, И. И. Мальцев, М. С. Смиртюков, В. А. Шаталов мотам вахтасида турадилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, олимлар, конструкторлар, инженерлар, СССР космонавт-учувчилари, ҳарбий саркардалар фахрий қоровулликда турадилар.

Залга янги-янги гулчамберлар олиб кирилади. Социалистик мамлакатлар Фанлар академияларининг намояндалари, шунингдек бошқа чет эллик олимлар атоқли фан арбобига сўнгги бор ҳурмат бажо этиш учун келдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика опера санъатини ривожлантириш ва пропаганда қилишдаги хизматлари учун А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг вокалчи солисти Асад Баҳобович **Азимов**га «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет санъатини ривожлантиришдаги ва юқори малакали рассомлар, архитекторлар тайёрлашдаги хизматлари учун Беруний номли Тошкент политехника институти Суратказлик ва ҳайкалтарошлик кафедрасининг мудири Сафо **Муҳамедов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун А. Навоий номли Наманган область музикали драма ва комедия театрининг артисти Камол Раҳимовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матбуотида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва «Мухбир» — «Корреспондент» журналининг 60 йиллиги муносабати билан журнал редакциясининг қуйидаги ходимларига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди:

Зибин Александр Нилович — матбуот, телевидение ва радиоэшиттириш бўлимининг мудири;

Копитова Вера Михайловна — масъул секретарь.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матбуоти ва полиграфиясини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва «Мухбир» — «Корреспондент» журналининг 60 йиллиги муносабати билан журнал редакциясининг бир группа ходимларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Жиззах область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленумда КПСС XXV съездининг қарорлари асосида қишлоқ хўжалиги кадрлари билан ишлашни такомиллаштириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Т. Б. Боймиров доклад қилди.

(ЎзТАГ).

«Ўнлар ташаббуси» кенг қулоч ёйверсин

МАНЗИЛ ЯҚИН

— Машина инсон измида. У инсоннинг оғирини енгил, узоғини яқин қиладиган энг ишончли мададкор. Шу боисдан ҳам унга меҳр қўйган, унинг тўғрисида ўйлаган ҳар қандай ҳайдовчини доғда қолдирмайди. Ташаббускор шофёр Василий Яковлевич Гаврилов худди шу зайлда иш тутиб келаётганлиги учун ҳам ўз касб-корининг чинакам шарафи билан яшамоқда, ҳар доим мароқли меҳнат қилмоқда.

Яқинда Жиззахдаги 2517-автомобиль колоннасининг бу меҳнатсевар шофёри Ватанга берган сўзининг устидан чиқди. У беш йил мобайнида 2500 литрдан ортиқ ёқилғини тежаб қолишга ваъда берган эди. Моҳир ҳайдовчи бу маррани икки йилу икки ой мобайнида эгаллаб, ҳозирги кунда янги манзиллар сари интилмоқда.

Ташаббускор шофёр Василий Яковлевич «ЗИЛ» машинасида бунёдкорлик материалларини ташиш билан шуғулланиб келмоқда. У ўзининг кўринишдан оддий, аммо анчагина машаққатли шу касбида ҳамиша янгилик устида бош қотиради. Чунончи у машинанинг тезлигини ошириш ва юк кўтаришини кўпайтириш йўлларини эринмай қидирди ва бор имкониятларни ишга солди. Пировардида анчагина ютуқларга эришди ҳам. Масалан, у юк ташиш юзасидан белгиланган беш йиллик топшириғини Улуғ Октябрнинг 60 йиллигигача бажариб, ҳозир 1981 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Республикамизнинг ишчилари орасида Василий Яковлевичнинг номи алоҳида эъзозланмоқда. Кўпдан-кўп ташаббусларни бошлаган меҳнатсевар, ижодкор транспортчиларнинг намунаси, айниқса, Василий Яковлевичнинг жуда кўп ибратли ишлари қанчадан-қанча шофёрларни янги марраларни эгаллашга отлантирди.

Василий Яковлевич Гаврилов ҳозирги кунда шофёрлар бригадасига бошчилик қилмоқда. Бу бригада эса ягона наряд асосида экскаватор машинистлари билан ҳамкорликда жуда кўп самарали ишларни бажармоқда. Эндиликда танҳо бир киши эмас, бутун коллектив — бригада уюшган барча 9 ҳайдовчи кундалик иш нормасини ошириб бажарадиган бўлиб қолди.

Бригадир ўз коллективидаги ҳар бир шофёрнинг юксак унум билан ишлаши учун ҳамма имкониятлардан фойдаланмоқда. Жумладан у касбдошларини автомобилга юк ортишда қисқа бир муддатни—фақат бир минут вақтни тежаб қолишга ўргатди. Шофёрлар эса ундан ўрнак олиб, жуда кўп фойдали ишларни бажаришга кўникиб қолдилар. Чунончи улар иш куни ўртасида имкони борича машинага қараб бориш — яъни моторларини мойлаш, чангдан тозалаш, шикастланиши мумкин бўлган узелларни аниқлаш ва бошқа шунга ўхшаш ишлар билан эринмай шуғулланадиган бўлишди.

Бундан ташқари бригадир ўз коллективида ишни яна ҳам яхши ташкил этиш мумкинлигини аниқлаб, бригадага қарашли самосвалларнинг бўш туриш вақтини қисқартиришга интилди. Уларнинг интервали аниқ ва қатъий бўлишини жорий этди. Натижада машиналар юк ортиш учун аниқ белгиланган вақтда етиб бориши таъминланди. Шу боисдан ҳайдовчилардан ҳеч ким экскаватор олдида навбат кутиб вақтини ўтказмайдиган бўлди.

Яқинда автомобиль колоннасининг коллективи Василий Яковлевич Гавриловни яна бир улкан муваффақият билан муборакбод қилди. Унинг машинаси авариясиз бир миллион километр йўл босиб ўтганлиги қайд қилинди. Бу унинг шофёрлик ҳаётидаги катта воқеалардан бири сифатида нишонланди.

Жуда катта ибратли тажрибага эга бўлган моҳир шофёр эришган бу муваффақият бутун колонна коллективини, кўпдан-кўп шофёрларни янгидан-янги ютуқларни эгаллашга илҳомлантирди. Транспорт заҳматкашининг тажрибаси фақат колоннадагина эмас, балки республикадаги кўпчилик автомобиль хўжаликларида ҳам кенг ўрганилмоқда. Ундан ибрат олган кўплаб шофёрлар беш йилликнинг учинчи йили учун ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишиб, юк ташиш, ёнилғи ва бошқа запас қисмларни тежаб-тергашда қатор ютуқларга эришмоқдалар.

Республикамиз кенжа областининг маркази — Жиззах шаҳри ва унинг атрофида бунёд этилаётган янгидан-янги кошоналарда, ирригация иншоотлари ва бошқа кўпдан-кўп бунёдкорлик ишларида колонна шофёрларининг, айниқса, Василий Яковлевич Гаврилов бошлиқ ташаббускор бригадада хизмат қилаётган барча шофёрларнинг ўзига хос улуши ва баракали ҳиссаси бор. Чунки юк ташишни тезлатиш энг зарур қурилиш материалларини ўз вақтида кўрсатилган манзилга етказиб беришдек энг масъулиятли вазифа уларнинг — ташаббускор ҳайдовчиларнинг зиммасидадир. Чунки улар бошқараётган «ЗИЛ»лар манзилларни яқин қилаётир.

Я. ТУХТАЕВ.

СПОРТ

ВЕЛОПОЙГА:

ТОШКЕНТЛИК ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Умидли яна бир спортчимиз жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлди. Тошкентлик Владимир Макаркин Вашингтонда кўксига олтин медаль тақди. У, 33 мамлакат спортчилари иштирокида ўтказилган шоссе йўл бўйлаб группа пойгасида зафар қучди. 134 спортчи 122 километру 284 метрли йўл бўйлаб, ўзаро баҳслашди. Пойгада Владимир билан Х. Денштедт маррагача баравар — 2 соату 55 минут 10 секунд вақт сарфлашди. Бундай пайтда «фотомарра» натижалари ҳисобга олинади. Маълум бўлишича, дақиқаларнинг бир неча бўлаги ҳиссасида Владимир олдинроқ илдамлаган экан. Шундай қилиб, ўсмирлар ўртасида ўтказилган жаҳон чемпионатида тошкентлик велосипедчи ғолиблик супасининг юқори поғонасини эгаллашга муяссар бўлди. Чемпионатнинг бронза медали швейцариялик Т. Ландисга насиб қилди.

Владимир эндигина 17 баҳорни кўрган. У Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер Сергей Пападмитриев устозлигида пойгалашиш сир-асрорларини ўрганмоқда. Владимир учун бу йил омадли келди. Май ойида Ереванда ўтказилган мусобақада спорт мастери нормативини адо этган эди. Энди эса АҚШда совет спорти шарафини муваффақиятли ҳимоя қилиб, номдор велосипедчилар қаторидан жой олди. Тошкентлик студент, спартакчи Владимирга янада катта муваффақиятлар тилаймиз.

УЧРАШУВЛАР, ҲИСОБЛАР, ОЧКОЛАР

● ФУТБОЛ: Олий лига командалари ўртасида 13-тур ўйинлари ЦСКА — «Динамо» (Тб) учрашуви билан ниҳояланди. Бу ўйинда тбилисиликлар 2:1 ҳисобида устун келдилар. Ўйинлар жадвали қуйидагича манзара олди:

	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» Тб	8	3	2	16-10	19
«Черноморец»	7	4	2	19-10	18
«Шахтёр»	8	1	3	16- 9	17
ЦСКА	7	2	4	16-13	16
«Динамо» К	5	6	2	18- 8	16
«Динамо» М	5	4	3	16-11	14
«Зенит»	4	6	3	16-17	14
«Торпедо»	4	5	4	15-12	13
«Қайрат»	4	4	5	12-16	12
«Пахтакор»	4	3	6	19-18	11
«Заря»	4	3	6	16-16	11
«Нефтчи»	4	3	6	11-14	11
«Локомотив»	3	5	5	12-17	11
«Спартак»	4	2	7	15-20	10
«Арарат»	3	2	8	6-20	8
«Днепр»	2	1	10	9-21	5

● КУРАШ. Минскда эркин кураш бўйича ўтказилган СССР чемпионатида Р. Аъзамов (48 кг.) билан А. Хаймович (100 кг) тўртинчи ўринни эгалладилар.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Хўжаобод район сиёсий оқартув кабинетлари ва кутубхоналар фонди ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» китоби билан бойиди. Ҳозир районнинг барча бригада, устахона ва фермаларида мазкур асар кенг ўрганилмоқда. Суратда: «Коммуна» колхозининг агитатори коммунист Ҳафиза Шодихўжаева ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» китоби ҳақидаги фикр ва мулоҳазаларини чўпонлар Т. Соилов ҳамда Т. Тожибоевлар билан ўртоқлашмоқда.

Р. АШУРОВ фотоси (ЎзТАГ).

ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР

Эмил АМЕТ

ЭЪТИРОФ

(«БУҒУБУЛОҚ» ҚИССАСИДАН ПАРЧА)

— Ростданми? — кампир пол латтасини челакка ташлади-да, унга яқинлашди. — Нима дейишибди?

— Биз олиб бораётган тадқиқотнинг аҳамияти беҳад экан.

— Газетадаки шундай деб ёзишибдими, демак, нонларинг ҳаппаи ҳалол экан. Тиним билмай ишлайсанлар, беҳуда заҳмат чекилмаганига шукур қилиш керак.

— Ҳали ишимиз тўла якунланганича йўқ. Лекин унга ишонч билдиришяпти. Мана шу ишончлари учун ҳам мингминг раҳмат. Агар уринишларингга биров ноумидлик билан қараса, шаштинг қайтади. Ишонч билдирса, журъатингга журъат қўшилади.

— Гапинг тўғри, ўғлим. Аммо эси бор одамлар ҳамма нарсага ҳам ишонч билдиравермайдилар. Демоқчиманки, мақсадларинг аслида чакки эмас экан. Ҳа, ота-онанг тирик бўлганида ҳозир бошлари осмонга етарди. Мана, энди сенинг ҳам кунинг туғиб, элга машҳур бўлдинг. Шуҳратинг ошди. Эрта-индин кўтарилиб кетсанг Варя холани ҳам эсингдан чиқариб юборарсан?

— Йўқ, Варя хола, аввало сира эсдан чиқармайман. Қолаверса, бу сиз ўйлагандай шуҳрат эмас. Меҳнатим элга манзур бўлди. Энг муҳими шу. Менга шуҳрат мутлақо керак эмас.

— Менинг Парда деган бекободлик бир дўстим бор, — деди Бекир Асанович Варя холага бир қараб олиб. Кейин газетани тахлаб стол устига қўйди. Шуҳрат ва эътироф ҳақидаги сўзлари ҳозир унга дўстини эслатган, шу сабабли беихтиёр сўз бошлаган эди. — Биз урушда бирга бўлганмиз. Вақти келганда ушоқни ҳам бўлишиб еганмиз. Ўша кезлари кўрганингизда унинг важоҳатидан лол қолардингиз. Нақ девнинг ўзгинаси эди. Мушакларининг ўйнаб туришини гимнастёркасининг устидан ҳам билса бўларди. Ечиниб ювинаётганда ҳаммамиз тикилиб турардик. Юнон атлантларининг ҳайкалини шу йигитга қараб туриб ишлаш мумкин эди. Парда урушга қадар кураш билан шуғулланган экан. Музофотнинг кураги ерга тегмаган полвони худди шу Парда бўлган. Унинг кучини филга, эпчиллигини қоплонга ўхшатиш мумкин. Парда билан ёнма-ён жангга кирсам ҳеч нарсадан қўрқмасдим. Бизга йўлиққан фрицларни у боплаб адабини берарди.

Бекир Асанович сигарета олиб тутатди. Ўрнидан туриб деразани очди. Варвара Петровна эса қўлини фартуғига артди-да, стулга омонат ўтирди.

— Жангдан кейин давра қуриб ўтирганимизда баъзан Парда қўлларини кўрсатиб ҳазиллашарди. «Фрицлар билан олишавериб қўлларим метин бўлиб кетди. Урушдан кейин ўлкамизда менга тенг келадиган полвон топилмайди, — дерди у кулиб. — Суратларим газеталардан тушмай қолади. Шуҳратим етти иқлимга таралади. Сизлар суратим чиққан газеталарни кўтариб «Шу полвон билан жанг қилганмиз», деб мақтаниб юрасизлар». Парда бу гапларни ҳазил билан айтарди. Аммо урушдан кейин республика чемпиони бўлишни чиндан орзу қиларди. Ҳайҳот, Берлин остонасида умиди синди. Тиззасидан ўқ еди. Пардани госпиталга олиб кетишди. Мен у билан орадан бир йил ўтгач учрашдим. Тақдир тақозоси билан Ғалабадан сўнг Бекобод томонларга келиб қолдим. Турли юмушлар билан шуғулланиб насибамни териб юрганимда бадавлатроқ бир одам уй солиб, ўғил уйлайдиган бўлиб қолди. Иморат ишларидан хабарим бор эди. Ёлландим. Ҳашар-ҳушар қилиб уйни тез тикладик. Уй эгасининг таклифи билан тўйга қолдим. Ўзбекларнинг тўйини дастлаб ўшанда кўрганман. Удумни менга дарров тушунтириб қўйишди. Келин-куёв гўшангага кириши билан қариялардан бири ўртага поёндознинг бир бўлагини ташлади. Ёш-яланг дув этиб ўзини бир қулочли матога отди. Уларга мен ҳам қўшилдим. Матони даврадан юлиб чиққан йигитнинг ошиғи олчи. Қуруқ қолганларнинг ҳолига вой. Атрофдаги қизларнинг кўзига тик қарай олмайди. Хуллас йигитлар бирбирини итариб, суриб матони талашдилар. Тўп ичида мато кўринмайди. Таваккал қилиб қўлимни чўзиб олганман. Матонинг бир учи илинса бўлди, дейман. Тўпдаги барча йигитнинг ҳам нияти шу. Бир маҳал қўлим матога тегди. Шошиб чанг солдим. Бор кучим билан силтаб тортдим. Матонинг бир бўлаги йиртилди. Тўпдан чиқдим. Гулханга яқинроқ бориб унинг ёруғида «ўлжам»га қарадим. Қарадиму шошиб қўйнимга яширдим. Мен матони эмас, беқасам тўннинг енгини узиб чиққан эканман. Қўрққанимдан эмас, изза чекканимдан томошабинлар орасига яшириниб турavердим. Ниҳоят, азаматлардан бири тўдани ёриб чиқдию ҳамма тинчиди. «Парда ака!» деб шивирлашди қизлар қандайдир ғурур ва ҳавас билан. «Қойил, йигитнинг гули», дейишди қариялар ифтихор билан. Ғолибга қарадим. Қай кўз билан кўрайки, ўзимизнинг Парда! Қизлар томонга юриб келяпти. Сал оқсоқланади. Ўнг оёғининг тиззаси букилмайди. Эгнида йўл-йўл беқасам тўн. Тўннинг бир енги... калта. Парда қизларнинг бирига ўлжасини узатди. Қиз уни олиб бир оз уялиб турди. Ҳамманинг кўзи унда. Қиз нигоҳларга чидай олмай қочиб кетди. Шундан сўнг Парда ўнг қўлини юқори кўтарди-да:

— Қани, йигитларнинг гуллари, тўннинг енгини ким узиб олди? — деди. Унга яқинлашиб енгни узатдим. Одамлар қийқириб кула бошлашди. «Пардажон!» дедим. Ҳаяжонланганимдан овозим титраб кетди. Парда ўгирилиб қаради-ю мени таниди. Қучоқлашиб кўришдик. Одамлар ҳайрон. Воқеадан огоҳ бўлишгач, икковимиз учун зиёфатни қайтадан бошлашди. Парда бу ердан икки қишлоқ нарида турар экан. Тонг билан уникига жўнадик. Мен урушдан кейин бу ёруғ дунёда бир ўзим шўппайиб қолдим, деб юрган эдим. Йўқ, дўстим қариндошдан зиёда экан. Анчагача уникида яшадим.

Тошкентга кўчиб келиб институт ётоқхонасига жойлашганимдан кейин ҳам тез-тез йўқлаб бориб турдим. У ўша тўйда ўлжасини тақдим этган қизга уйланди. Бўш вақтларида Тошкентга келиб турди. Вақт ўтиб, ёшимизга ёш, ташвишимизга ташвиш қўшилиб, борди-келдимиз сийраклашди.

Парда умидининг пучга чиққанидан кўп афсусланарди. «Энди кураш туша олмайман. Бола-чақаларим энди мен билан фахрланиб юролмайди», деб қўярди. Лекин шу гапни қайғу-алам билан эмас, одатдагидек кулиб, ҳазиллашиб айтарди. У ёғочдек қотиб турган оёғига ишора қилиб, ўзини ердан кўчириб тувакка ўтказилган гулга қиёс қиларди.

Мен илмий ишга берилиб кетиб кейинги йиллар ичида Бекобод томонларга бора олмадим. Бир куни кутилмаганда Пардадан хат келди. «Газетада ёзишларича, сен каттагина олим бўлиб етишибсан. Бекирбой биз томонларга қадам ранжида қилмай қўйди, деб ҳайрон бўлиб юрган эдим. Сабабини топдим. Кўзингни шира босибди-да, а? Аммо биз сени унутганимиз йўқ, хотин бола-чақам билан эслашиб турамиз. Омадинг бундан ҳам юқори бўлсин», дебди. Хат киноя билан ёзилган, аммо бу пичингдан мақсад — мени Бекободга келишга мажбур этиш эди. Бундай гапдан кейин бормай бўладими. Шанба-якшанбага мўлжаллаган ишлардан воз кечиб, Бекободга отландим. Шаҳарга етмай, автобусдан тушиб қолдим. Кун тиккага келган, жазирама авжида эди. Кўча четидаги дарахтлар соясидан паноҳ топиб қишлоқ томонга юрдим. Парданинг уйи унчалик узоқ эмас, жазирамада йўловчи машина кутгандан кўра пиёда кетаверган маъқул.

Қишлоққа кираверишдаги қора сувоқдан чиқарилган, деразалари бўялмаган бир уй диққатимни тортди. Тарнови ҳам алоҳида ҳавас билан жимжимадор қилиб ишланган эди Юқори томонидаги тунукадан қирқиб ишланган хўроз узоқдан қараган кишига худди тирикдай туюларди. Кўчани супураётган аёлга яқинлашиб «Бу ажиб тарновларни ким ясаган?», деб сўрадим.

— Уста Парданинг ишлари...

Сал наридаги бир ҳовлига янги дарвоза ўрнатилибди. Безаклари йўлдаги шийпонни эслатади.

— Дарвозани ким ишлаган? — деб сўрадим болалардан.

— Уста Парда ака, — деб жавоб беришди улар. — Лекин уста ҳозир ҳеч кимдан иш олмаяптилар. Сизга ҳам дарвоза керакмиди?

— Йўқ.

— Биз устани қидириб юрибсизми, деб ўйлабмиз. Устакани шаҳардан ҳам қидириб келишади. У кишининг эса вақтлари йўқ. Қишлоғимизда Маданият саройи қуряптилар.

— Уйи қаерда?

— Ҳов ана.

Бола ўзим билган, мен учун қадрдон бўлган уйни кўрсатди. Уста Парда, дейишганда дўстим кўз олдимга келганди-ю аммо иккиланган эдим. Чунки унинг бундай ҳунари борлигини ҳанузгача билмасдим. Ҳунар эмас, бундай санъати борлигидан бехабар эканман.

Парда қадамимга поёндоз солгудек бўлиб кутиб олди. Келганимдан боши осмонга етди. Хотини салқин сўрига дарҳол кўрпача солди. Ўртага саккиз қирралик, ўйма безаклари кўзни олувчи хонтахта қўйилди. Кечқурун ош дамланди. Ўтган-кетганларни эслашиб ўтирдик. Ошдан олдин иштаҳа очиш учун юзта-юзта олдик. Қулфи-калитимиз очилиб, суҳбат қизиди.

— Эсингдами, чемпион бўлишни орзу қилардим, — деди Парда. — Агар муштимга чап берган фриц тиззамга ўқ қўймаганда, худо ҳаққи, айтганимни қилардим. Чемпион бўлсам, мени ҳам газеталарга ёзишарди, деб орзу қилиб юрибман.

— Оғайни, шуҳратинг чакки эмас кўринади.

— Шуҳрат? Бе, менда нима қилсин. Ҳазиллашяпсанми?

— Йўқ, чиндан айтяпман. Қаерга борсанг, одамларнинг тилида уста Парда! Кўзни олувчи барча гўзаллик сенинг қўлинг билан яратилган. Одамлар иморатимга уста Парданинг муборак қўли тегса эди, деб орзу қилишар экан. Бундан ортиқ шуҳрат бўладими?

Парда елкасини қисиб қўйди. Менга чой қуйиб узатди.

— Билмадим. Ҳунарим одамларга маъқулдай кўринади. Лекин, ишонсанг-ишонмасанг, мен кимнингдир кўнглини олай деб ишламайман. Қўлимдан келганича ишлайман. Хунук буюм ишлашга кўзим етган куни асбобларни йиғиштириб қўяман. Буюм ўзимга ёқмаса, бошқаларга ҳам ўтиришмайди. Бундан нима наф? Баъзан оддий курси ясаб беринг, деб илтимос қилишади. Курси нима деган гап. Тўртта ёғочни рандалаб ёпиштирсам, бас. Нари борса бир соатли иш. Лекин мен бундай қила олмайман. Қўлимдан ўймакорлик келади. Бу ҳунарни нимага асрашим керак? Шу курсига нақш ўйса кишининг баҳру дили очиладику. Ҳеч ким илтимос қилмаса ҳам курсига нақш ўяман. Кўрган одам «Буни уста Парда ишлаган», деганда ерга қарамай.

— Мана шу хислатинг билан шуҳрат топгансан.

— Ке, қўй, шуҳрат ҳақида гапирма. Кулгим келади. Менга ҳеч қанақа шуҳрат керак эмас. Бу гаплар ёшликда қолиб кетган. Шуҳрат орттирсам, мени энг гўзал қиз севиб қолади, деб ўйлардим. Қумрихон менга шуҳратсиз ҳам кўнгил қўйди. — Парда шундай деб оқ оралаган мўйловини мамнун бураб қўйди. — Оғайни, бизга шуҳрат эмас, эътироф керак. Меҳнатинг элга малол келмасин, манзур бўлсин. Бундан бўлак саодат йўқ бу дунёда.

Русчадан Т. МАЛИК таржимаси.

Бадиий ҳаваскорлик ижодиётига — кенг йўл

Гурлан район маданият уйи ҳузуридаги бадиий ҳаваскорлик тўгарагига «Халқ ашула ва рақс ансамбли» номи берилиши ёш ижодкорлар ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Ўшандан буён «Наврўз» коллективи босиб ўтган йўлга назар ташласак, кўз ўнгимизда қувончли ютуқлар гавдаланади.

Халқ талантларининг санъат мухлислари билан учрашувлари область шаҳар ва қишлоқлари доирасидагина эмас, Фарғона водийси, Қашқадарё области ва бошқа манзилларда ҳам давом этди. Айниқса, хорижий Югославияга қилинган ижодий сафар ансамблга шуҳрат келтирди.

Ансамблнинг бадиий раҳбари Раззоқ Ҳасанов, балетмейстер Марат Жумабоевлар Бутуниттифоқ ёшлар фестивалининг лауреати бўлишди. Султонпошша Ўдаева, Гуландом Исмоилова, Дилбар Каримова каби хушовоз хонанда ва рақкосалар «Куйланг, ёш хонандалар!», «Марҳабо, талантлар!» ва бошқа телевизион фестивалларда, халқ талантлари кўрикларида қатнашиб, ғолиб чиқдилар.

Шу факт қувончлики, ансамбль концерт репертуари бойиб, қатнашчилар маҳорати ошиб бораётир, иштирокчилар сафи эса талантли ҳаваскорлар ҳисобига мунтазам купайиб бормоқда. Репертуардан қардош халқларнинг қўшиқ, куй ва рақслари ўрин олган.

Ўн тўққиз қиз ижро этадиган «Пахта» хореографик сюитаси, Рауф Оллоберганов куйлайдиган классик ашулалар, Фарҳод Исмоилов ва Тоҳир Йўлдошевнинг озарбайжонча, Гулбаҳор Жумабоеванинг тожикча қўшиқлари, Роза Одамбоева ва Муборак Каримованинг дилрабо рақслари томошабинлар олқишига сазовор бўлмоқда.

«Наврўз» — меҳнаткашларнинг доимий меҳмони. Уни чигит экиш қизғин бораётган долзарб кунларда, ғўза парвариши дамларида, пахта йиғим-терими авж олган паллаларда далада, заршунослар ёнида учратасиз.

КПСС Марказий Комитетининг «Бадиий ҳаваскорлик ижодиётини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан илҳомланган ёш санъаткорлар шу кунларда янги концерт программаси устида ишламоқдалар. Ундан Ленин, Коммунистик партия, Ватан, дўстлик, ёшлик, меҳнат ва муҳаббат ҳақидаги қўшиқ, куй ва рақслар ўрин олади.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«НАВРЎЗ» НАВОЛАРИ

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

НЕФТЬ СУВ «ҚОПИДА»

Мамлакатда биринчи марта нефть қувур орқали сув ёрдами билан ташила бошлади. Бу қимматли хом ашё баъзан қувурларга тиқилиб қоларди. Шунинг учун 28 километрда қўштор-лалмикор қувурини бошдан-оёқ қиздириб туришга тўғри келарди.

Эндиликда қувурга сув берилади ва оқим орасида насослар нефтни ҳам юбориб туради. Шундай қилиб сув «қопида»ги хом ашё пунктга қадар бемалол етиб боради.

Нефтни сув ёрдами билан ҳайдаш бунда банд бўлган ишчиларни бошқа ишга ўтказишга, нефть ташиш харажатларини арзонлаштиришга имкон берди.

В. ЧЕРНИШОВ,
ЎзТАГ мухбири.

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 60 йиллик юбилейи ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланганлиги муносабати билан редакциямизга табриклар йўллаган ташкилотлар, муассасалар ва ўртоқларга самимий миннатдорчилик билдирамиз.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редколлегияси.

(«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 1 июлда чиқади).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Госплани
ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ВА ТЕХНИК-ИҚТИСОДИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Илмий-методика бўлими мудири;

сектор мудирлари: чорвачилик бўйича информация материалларини тайёрлаш, илмий-тадқиқот ишлари ва тажриба-конструкторлик ишларини рўйхатдан ўтказиш ва координациялаштириш.

КОНКУРС МУДДАТИ — 10 июлганча.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 171-уй. Телефон: 44-28-83.

●

ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
энергетика фанлари кафедрасининг мудири (фан кандидати).

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 712026, Фарғона шаҳри, Қиргули посёлкаси, Улуғбек кўчаси, 71-уй.

85-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
тўқувчилар, йигирувчилар, тўқимачилик ишлаб чиқаришининг ремонтчилари ва мастер ёрдамчиларини тайёрлайдиган группаларга

8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ЙИЛ; Ҳунар билан бирга ўрта маълумот берадиган группада эса уч йил.

Ўқувчилар кунига уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақи билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўрта маълумотлилар олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

ШУНИНГДЕК, БИЛИМ ЮРТИ ТЎҚИМАЧИЛИКНИНГ АСОСИЙ КАСБЛАРИ БЎЙИЧА ҚИСҚА МУДДАТЛИ КУРСЛАРГА ҲАМ ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

53-39-01 телефон номери орқали справка олиш мумкин.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: 700092, Тошкент шаҳри-92, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй.

МУЗИКАГА ИХЛОС ҚЎЙГАН, ҚЎШИҚ БИЛАН ДЎСТЛАШГАН, ЎЗ ҚАРИНДОШ-УРУҒЛАРИ, ДЎСТЛАРИ, ЯҚИНЛАРИНИ МУБОРАКБОД ЭТИШНИ ХОҲЛАГАН БАРЧА КИШИЛАРНИ

ОВОЗ ЁЗИШ СТУДИЯЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИШГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Бу студиялар севиб қолинган куй ва қўшиқларни магнитофон лентасига моно ёки стерео қилиб ва бадиий безатилган Самарқанд, Бухоро, Тошкент кўринишлари тасвирланган, чунончи, буюртмачининг фотосурати туширилган пластинкаларга ёзиб беради. Пластинкаларга буюртмачининг фотосурати тушириладиган заказларни бажариш учун студияга глянц қоғозга олинган, тасвири аниқ ва букланмаган, камида 6х9 см. ҳажмидаги фотосурат юборилиши керак.

Фотосуратлар заказ билан бирга қўшиб қайтарилади.

Заказ-хатда ўз уй адресингизни, фамилиянгиз, исм ва отангизнинг номини, шунингдек музика асари, лентанинг тури, метражи ҳамда қандай тезликдалигини кўрсатиш лозим.

ПОЧТАДАН ТАЛАБ ҚИЛИБ ОЛИНАДИГАН (до востребование) ЗАКАЗЛАР БАЖАРИЛМАЙДИ.

Устама ҳақ тўланадиган заказлар фақат Марказий овоз ёзиш студияси томонидан бажарилади ва мамлакатнинг исталган аҳоли пунктига юборилади.

МАКТАБЛАР, ПИОНЕР САРОЙЛАРИ, ГПТУ ҲАМДА БОШҚА ЎҚУВ ВА МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ МУАССАСАЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИНГ ДИҚҚАТИГА!

МАРКАЗИЙ ОВОЗ ЁЗИШ СТУДИЯСИДА ПИОНЕР ФОНЕТИКАСИ МАВЖУД.

Бу қўлланма 26 фонограммадан ташкил топган бўлиб, уларнинг ҳар бири алоҳида мавзуга бағишланган (партия, комсомол, пионерия ҳақидаги қўшиқлар ва ҳоказо) ва батафсил каталогга эга. Фонетикадан, шунингдек бадиий ҳаваскорликда концертлар ва бошқа тадбирларни жиҳозлашда фойдаланиш мумкин.

Ҳар бир заказнинг сифатли бўлишини назарда тутиб, овоз ёзиш фақат студия лентасида амалга оширилади.

Бизнинг адрес: 700015, Тошкент шаҳар, Полторацкий кўчаси, 29-уй, Марказий овоз ёзиш студияси.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 10.05 — Ёзувчи В Медведьев ва унинг қаҳрамонлари билан учрашув. 10.35 — «Денгиздан томчи» (бадиий фильм). 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.10 — В. Криванос куйлайди. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Москва комсомолининг ишлари. 16.15 — «Қувноқ стартлар». 17.00 — От спорти бўйича СССР чемпионати. 17.45 — Беш йиллик қурилишларида. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Канада телевидениесининг программаси. 20.00 — «Валли, ёшлар» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Ҳамиша премьера». 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 11.30 — «Имтиҳон» (теленовелла). 12.10 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 18.00 — Мультфильм. 18.05 — «Ёшлик». 18.35 «Ғазал оқшоми» 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳ. Қодирова ва А. Эркаев концерти. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — «Дўстлик экрани». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 — «Президентнинг хатоси» (бадиий фильм, 2-қисм). 23.20 — Ҳунар-техника таълими билим юртлари ўқувчиларининг Бутуниттифоқ спартакиадаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.25 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — «Ичкиликбозликка қарши ўт очамиз». 20.50 — Ҳужжатли фильмлар.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — «Ёш овозлар». Концерт. 10.30 — «Саҳий ер». 11.15 — «Ҳосил тақдири ҳал бўлаётган пайтда». 11.30 — «Менинг Ватаним» Кантата. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Юксак рентабеллик учун». 13.30 — Опереттадан парчалар. 14.00 — «Депутат мўл ҳосил учун курашда». 16.10 — Ўзбекистон композиторларининг опера ижоди. 18.30 — «Саломатлик — туман бойлик». 18.40 — «Ёшлик». 19.40 — «Коммунистик ҳаракатни ривожлантиришда муҳим босқич». 19.50 — Симфоник рақслар. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 21.30 — «Чўққилар чорлайди». Очерк. 22.28 — «Таниш оҳанглар». 23.20 — Мақом кечаси.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ (кичик зал) — Шум бола (кечқурун).

Мимино — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 12, 14, 16, 18, 20.00), ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ номли (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 15, 17, 18, 20, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00), ХАМЗА номли (11, 13, 15, 17, 19, 20.30).

Уйинчоқ — «ЧАЙКА» (11.30, 13.30, 15, 16.30, 18, 20, 21.30), «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.45, 18.30, 21.15), «НУКУС» (11, 13, 16, 17, 19, 20.30).

Иван Васильевич касбини ўзгартиради — «ДРУЖБА» (12, 14, 16.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Уйинчоқ — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.50, 22.30).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-23; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03419 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 148.